

COACH

Sport

magazín vydávaný
ve spolupráci s Českým
olympijským výborem

ČESKÁ
TRENÉRSKÁ
AKADEMIE

**„Africký fotbal
řídí i šamani“**

Tomáš Trucha

Český trenér
o zvláštностech práce
v JAR a Botswaně

baseball
basketbal
florbal
kolečkové sporty
lední hokej
hokejbal
plavecké sporty
squash
softball
stolní tenis
volejbal

Tento výtisk je samostatně neprodejný

HUAWEI P40 lite

999 Kč

MŮJ TARIF M
a NEOMEZENÁ
DATA MAX

PRO TELEFONY SE CHODÍ K NÁM

Platí do konce října při uzavření nebo prodloužení Účastnické smlouvy na tarif Můj tarif M a Neomezená data MAX na dva roky a jejím dodržení. Více na www.t-mobile.cz/telefony

COACH

COACH. Měsíčník. Ročník 5., číslo 10,
vychází 6. 10. 2020.
Samostatně neprodejné,
vychází jako příloha deníku SPORT.
Adresa: 170 00 Praha 7, Komunardů 1584/42,
e-mail: magazinsport@cncenter.cz,
www.isport.cz,
telefon: po předvolbě +420 225 97
volte linku 5275,
Redakce – linka 5111.

Šéfredaktor: Lukáš Tomek,
vedoucí redaktor: Petr Schimon,
grafici: Jaroslav Komolý, Kristýna Kubová,
autor grafické úpravy: Milan Jaroš,
redakční rada: Michal Ježdík, Filip Šuman,
Zdeněk Haník, Michal Barda,
inzerce: Jan Nassir (7338),
jan.nassir@cncenter.cz,
ředitel inzerce: David Šaroch (7227),
kontakt na inzertní poradce: linka (7512),
marketing: David Kučera 728 311 630,
ředitel výroby a distribuce: Libor Berka (7283).

Vydává: CZECH NEWS CENTER a.s.,
Komunardů 1584/42, 170 00 Praha 7,
IČO: 02346826
Generální ředitelka: PhDr. Libuše Šmuclerová.
Rozšiřují společnosti PNS a.s.
Tiskne: EUROPRINT a.s.,
ISSN 2464-6865.

Registrace MK ČR E 22423.
Nevyžádané rukopisy, fotografie
a kresby se nevracejí.
Redakce nezodpovídá za obsah inzerátů.
Publikování nebo jakékoli jiné formy dalšího
šíření obsahu časopisu COACH
jsou bez písemného souhlasu vydavatele
zakázány.
© CZECH NEWS CENTER a.s.

TERMÍN UZÁVĚRKY: 29. 9. 2020
TITULNÍ SNÍMEK SPORT: PAVEL MAZÁČ
VE SPOLUPRÁCI:

ČESKÁ
TRENÉRSKÁ
AKADEMIE

ČESKÁ
BASEBALLOVÁ
ASOCIACE
www.baseball.cz

FOTO: SHUTTERSTOCK.COM

Sport v ohrožení?

Je to vlastně protivné, už bezmála půl roku nemluvíme o ničem jiném než o tajemném vetřelci z východu. Ale co naplat, situace se opět pro sport přiostrhuje a v momentě uzávěrky tohoto čísla jsme opět nevěděli, zda sportu pan novopečený ministr zdravotnictví nezatne tipeč.

Kdyby se tak stalo už podruhé v roce, dostává se sport opravdu do ohrožení. I tento časopis by postupně začal postrádat palivo. Proto si požeňme, aby sport zůstal ušetřen a sportovní akce se mohly konat i dál. A tím se oslím můstkem dostávám k hlavnímu tématu tohoto čísla. Sestavily ho dvě dámy z Českého olympijského výboru Barbora Žehanová a Markéta Kosová. A čeho by se asi tak mohlo to téma týkat?

Samozřejmě olympiády, odložené o jeden rok. Bude, nebo nebude? Pan předseda Mezinárodního olympijského výboru Thomas Bach se dušuje, že bude... Tak tedy bude. Článek osvětluje nejen to, jaké obrovské problémy vznikly Japonsku a světovému olympijskému hnutí.

Úplným balzámem pro duši v tomto neutěšeném kontextu je velmi otevřená zpověď basketbalového trenéra Františka Róna v příspěvku Jiřího Nikodýma. Kdo byl někdy trenérem ve vrcholovém sportu, notabene trenérem národařku, ten ocení upřímnost trenérových slov i jeho deklarovanou pokoru.

A pak je tu exotika, hlavní rozhovor: fotbalový trenér Tomáš Trucha se vydal pro angažmá až na jižní cíp třetího největšího kontinentu. Na štacích v JAR a posléze v Botswaně si dle jeho výpovědi zvykal na odlišný život, fotbal i zvyky, včetně rituálů přímo při utkání. Posuďte sami: „Taky se stane, že brankář zůstane ležet a lékaři letí na hřiště se dvěma lahvemi – v jedné je pití a ve druhé svěcená voda. Gólman vstane, ale nejde pro balon, nalije svěcenou vodu na lajnu, aby byla neprostupná...“ Ostatně, rovněž jsme si na začátku článku požeňali.

A je tu také Dialog, tentokrát na zvláštní téma. Ombudsman Českého olympijského výboru Alexander Károlyi objasňuje, jak se řeší spory ve sportovním prostředí, přičemž předtím působil jako předseda disciplinární komise fotbalového svazu, a to je věru těžká figura na šachovnici.

Inu, tentokrát pestré číslo. A ještě něco, nezapomeňte: Nejlepší rouškou je imunita. Jestli si rozumíme...

Zdeněk Haník

bývalý trenér volejbalové reprezentace a předseda České trenérské akademie ČOV

Když vám začarují bránu

Venku praží slunce, přímo do očí, ale jemu to nevadí. „Jsem z Afriky,“ směje se. A když o ní mluví, občas automaticky prohodí: „Tam u nás...“ Jestliže angažmá českých trenérů na Blízkém či Středním východě není žádnou vzácností, **TOMÁŠ TRUCHA** se vydal až na jižní cíp třetího největšího kontinentu. Na štacích v JAR a naposledy Botswaně si zvykal na odlišný život, fotbal i zvyky, včetně rituálů přímo při utkání.

TEXT: ŠTĚPÁN FILÍPEK

FOTO SPORT: PAVEL MAZÁČ

Kdysi seděl nad knihou Fotbalový atlas světa a procházel stránku za stránkou. „Přiznám se, že jsem si dělal výpisky, kde bych chtěl trénovat,“ usmívá se Tomáš Trucha. „Měl jsem sen, že se prosadím v zahraničí.“ I proto se vydal do Afriky a jeho představy se alespoň zčásti naplnily. „Třeba Township Rollers jsou klub, který by žádný trenér odmítl.“

Jak jste se vůbec ocitl až v Jihoafrické republice?

„Byla to trochu shoda náhod. Bratranec pracuje pro německou firmu a jeho spolupracovník a kamarád znal spolumajitele klubu ve třetí lize. Kapské Město už jsem znal, byl jsem hlavně rád, že tam můžu působit, už jsem ho dřív dvakrát navštívil. Byla to má první zkušenost s africkým fotbalem, třemi různými národy v jednom státě. Navíc jsme vyhráli devět zápasů z desíti a byli ve finále regionálního poháru. Ve finále mi to pomohlo dostat se do lepšího, druholigového klubu. Odjel jsem na chvíli do Česka a pak mě oslovili z FC Kapské Město.“

Narazil jste v JAR díky pořadatelsví MS 2010 na rozvinutější fotbalové prostředí?

„Na jihu je to fotbalově nejrozvinutější stát. Když jim připomenete stadiony z mistrovství, každý vám řekne: Ale vždyť ony tady většinou už dávno byly. Samozřejmě vše vyšperkovali, postavili některé nové arény, ovšem infrastrukturu už měli. Jihoafričané fotbal milují, černošští obyvatelé ho berou jako něco, co je reprezentuje. Banky, velké obchodní společnosti nebo doly do fotbalu valí velké peníze. Z hlediska stadionů, zázemí, technických štábů, analytiků, skautů je jihoafrický fotbal na vysoké úrovni. Asociace rozděljuje granty v obou nejvyšších soutěžích, pokrývají jim provoz, ubytování, letadla. I my jsme na zápasy třeba tři hodiny letěli a pak jeli osm hodin autobusem.“

Je tam i z evropského pohledu hodně bohatých velkoklubů?

„Je jich tam víc: Mamelodi Sundowns. Kaizer Chiefs, Orlando Pirates... Výhodou Mamelodi je, že za nimi stojí jeden z nejbohatších lidí světa Patrice Motsepe. V jednom rozhovoru řekl, že dává hráčům vysoké platy, protože ví, že si je zaslouží. A že jim nikdy nebude vyplácet malé peníze a prémie, protože by to znamenalo, že nerespektuje to, co odvádějí na hřišti. Tím vytvořil konkurenci pro ostatní kluby, které taky musely začít platit víc. Jeho cílem

je vybudovat klub, který bude úspěšný v celé Africe, v tamější lize mistrů. Což se jim podařilo, protože ji vyhráli. Ale chce uspět i na mistrovství světa klubů. Zahrát si s Liverpoolem nebo Barcelonou na jednom turnaji je pro ně stejně jako pro severoafrické kluby obrovské lákadlo. Teď do Mamelodi přišel jako sportovní ředitel člen sportovního managementu Barcelony, propojují svůj fotbal se španělskou školou. Mají asi dvacetičlenný realizační tým a pořízují si nejlepší hráče. Je to velkoklub se vším všudy.“

Jak jste na tom byl hlavně v Kapském Městě vy?

„Klub má také vlastní stadion, dvě travnaté tréninkové plochy. Majitel byl obchodník, blázen do fotbalu, který si vytypoval mladé šikovné hráče. Nebyl jsem první trenér z Evropy, přede mnou tam byl dva roky Slovák Jozef Vukušič, i díky tomu, ale i zásluhou působení v třetiligovém Tygerbergu si mě majitel vybral. Dvakrát jsme je porazili. Třeba Kaizer Chiefs už delší dobu mají německého trenéra, do Orlanda přišel jeho krajan, který působil ve švýcarské lize. Jsou schopni si trenéry zaplatit, vybírají pečlivě, ne na základě emailů. Jsou to velké obchodní značky.“

Samozřejmě mi to nedá: v JAR, toho času ve vězení, pobývá uprchlý mafián Radovan Krejčíř. Zaznamenal jste nějaké nárážky, dotazy?

„Zaznamenal. Mají ho tam za jednoho z největších gangsterů a pro Českou republiku to samozřejmě není zrovna dobrá reklama. Znají tam české fotbalisty, protože hodně sledují anglickou ligu. Dokonce víc než domácí, to je další odlišnost. A jsou rozdělení na fanoušky jednotlivých klubů. Věděli, že Petr Čech nebo Milan Baroš jsou z Česka – ale taky to, že je odsud Krejčíř. Lidi to ovlivňuje, myslí si pak, že jako on se chová celý stát.“

Jak vás s Krejčířem konfrontovali?

„Padaly věty jako: Ty jsi z Česka? Jo, to je ten Krejčíř, mafia... Není příjemné, když řeknete, odkud jste, a jako první slyšíte tohle. A teprve pak dojde na fotbal. Snažil jsem se trochu vysvětlit celou tu historii, narovnával jsem vztahy Jihoafrické republiky s Českou. (směje se). Jenže on si reklamu udělal hlavně činy tam. To už nešlo okecat.“

Jak se daří JAR bojovat s rasismem?

Narazil jste na tenhle letitý problém?

„Nelson Mandela (bývalý prezident a bojovník proti apartheidu) všechny

FOTO: ARCHIV TOMÁŠE TRUCHY

„Z HLEDISKA STADIONŮ, ZÁZEMÍ, TECHNICKÝCH ŠTÁBŮ, ANALYTIKŮ, SKAUTŮ JE JIHOAFRICKÝ FOTBAL NA VYSOKÉ ÚROVNI. BANKY, VELKÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI NEBO DOLY DO FOTBALU VALÍ VELKÉ PENÍZE.“

TOMÁŠ TRUCHA

Narozen: 17. října 1971 v Olomouci

Hráčská kariéra: Lokomotiva Olomouc (1981-86), Sigma Olomouc (1986-1990), HFK Olomouc (1990-94)

Trenérská kariéra (mimo působení u mládeže):

1. HFK Olomouc – asistent (2001-04), Pálava Mikulov (2004), FC Tygerberg (JAR, 2012), Valašské Meziříčí (2013), FC Kapské Město (2013-14), Bohemians Praha – asistent (2014-16), Viktoria Plzeň – asistent (2016-17), Zbrojovka Brno – asistent (2017-18), Orapa United (Botswana, 2018-19), Township Rollers (Botswana, 2019-20)

Funkcionářská kariéra: sportovní manažer, výkonný ředitel, předseda představenstva Baníku Ostrava (2007-12)

Zajímavosti: jedním z důvodů, proč začal trénovat, je Karel Brückner. Legendární kouč mu dělal konzultanta absolventské práce při studiu trenérské licence. „Je to báječný člověk, borec.“ Během působení v akademii Sigmy Olomouc přivedl k mládeži Václava Jílka.

spojoval, snaží se tam, ale historii nevy-mažete, pořád je tam rasismus trochu znát. Ale budu se držet fotbalu. Když jsem se tam bavil s trenéry a manažery, vyčítal jsem jim jednu věc. Pokud působíte v té části Kapského Města, v níž převažují míšenci, tak tvoří sto procent mužstva. Podobné je to u černošského obyvatelstva. Ale jestliže byl majitel klubu bílé pleti, měl pět černošských hráčů, osm bílé pleti a čtyři míšence. Říkal jsem jim, že pokud chtějí uspět, nemůžou se dívat na to, kdo má jakou pleť, ale jestli něco umí. Sám jsem na to měl ve svých klubech i trochu štěstí. Možná se to už zlepšilo, ale na úrovni ligy byl fotbal

hlavně černošský sport, devadesát procent hráčů bylo černé barvy pleti, zbytek míšenci a pár hráčů bílé pleti. Bílý jihoafrický fotbalista je velká výjimka. Jsou to hlavně kluci, kteří vyrůstali v Nizozemsku, a cizinci. Ve fotbale se tedy rasismus mírně projevuje, protože kriket je brán jako sport míšenců a ragby zase bílých. Asi na čtyři týdny jsem navštívil Zambii, nějakou dobu jsem byl v Botswaně, a tam už jsou vyloženy jen černošští hráči.“

Bylo to v Botswaně, kam jste se později přesunul, jiné?

„Byl jsem na to zvědavý – a nakonec překvapený. Botswanu jsem neznal. Nejdřív mě překvapilo, že tam nejsou

chudinské čtvrti. Když jedete z letiště do Johannesburgu, turisty vozí po dálnicích vedoucích krásnými čtvrtěmi. Ale není to nejkratší cesta... Ta povede přes slumy. V Botswaně je nevidíte. Je to hodně vzdělaný a přátelský národ. Z devadesáti procent černošského původu, zbytek je bílé pleti. Ale vycházejí spolu úplně jinak, než jak jsem viděl v JAR. Respektují se, ve vládě máte dva bělošské ministry. A je tam i velká indická komunita.“

Nečtili jste vy sám v Africe rasismu v opačném gardu?

„Nestalo se mi to. Necítil jsem se nějak utlačovaný. I moji fotbaloví kamarádi jsou černoši. Díky nim jsem se i v JAR →

INZERCE

**Cesta k úspěchu vede
přes trvalé hodnoty
a fair play.**

FOSFA
Life Science

GENERÁLNÍ PARTNER
ČESKÉHO OLYMPIJSKÉHO TÝMU
2020 - 2024

dostal do míst, kam bílí normálně nechodili. Řekli: Toho nechte, jde s námi, je to fotbalista. A bývalý majitel FC Kapské Město se stal marketingovým poradcem botswanského svazu, obden si voláme, přijel za mnou. Mám životní kamarády, na které se mohu spolehnout a kteří mě nikdy nepodrazí – a nejde o to, jakou mají barvu pleti.“

Jaké byly začátky v Botswaně?

„Dostal jsem se tam díky agentovi, který má botswanský pas, ale žije na Slovensku a má slovenskou manželku. Viděl mě v Brně: trénovali jsme se Zbrojovkou, kde jsem byl s Romanem Pivárníkem, na lavičce seděl Afričan, tak jsem za ním přišel a vyklubal se z něho agent, který tu má hráče. Žije střídavě v Dublinu a v Bratislavě. Možná i jeho zásluhou bylo mé přijetí v Botswaně jiné, byl tam už měsíc přede mnou. Narazil jsem na větší respekt a přátelství. Hledali jsme klub s ambicemi a ozvali se Orapa United, kteří hráli Confederation Cup. Sídli asi čtyři sta kilometrů od hlavního

města Gaborone. Devadesát procent lidí tam bylo odjinud, což vytvářelo takovou lepší atmosféru. Vlastně jsme všichni byli tak trochu cizinci. Orapu vlastní majitel diamantových dolů, a abyste se do města dostal, projel bránou, musíte mít pozvání. Platí to i pro mužstva, která k nám jela hrát. Město je oplocené, aby měli kontrolu, jestli někdo nevynáší diamanty.“

Majitel diamantových dolů, to nezní zle... Nakolik to pro vás bylo finančně zajímavé? A nedostával jste část platu v naturáliích?

„Bohužel ne. (usmívá se) Určitě jsem nedosáhl na platy trenérů ve Spartě, Slavii a v Plzni, ale myslím si, že to bylo srovnatelné s trenéry ve Zlíně nebo v Teplíčkách. Když jsem pak přišel do Township Rollers, nebyl to významný rozdíl. Tak dvacet, třicet procent. Diamantový důl zajišťoval a platil všechno: auto, domeček, elektřinu, vodu, mobily... Lidé tam byli spokojení, i když to určitě není lehká práce, ale o všechno bylo postaráno.“

KLOPPEM V AFRICE

Český Klopp. Tohle populární přízvisko se váže díky podobným metodám i pověstné bílé kšiltovce k slávistickému trenérovi Jindřichu Trpišovskému. Jenže pozor, má konkurenci! V Africe Kloppa našli v Tomáši Truchovi – a kdo si porovná jeho fotografie se snímky slavného kouče Liverpoolu, najde až zarážející podobu. „Někdy mi říkali Tomas nebo Thomas Trůča Klopp. Jednou to bylo i v novinách,“ směje se 48letý expert. Mimochodem, obdobně nakažlivě jako jeho německý kolega. „Určitě Kloppovu práci sleduju, je mi bliž než třeba Mourinho,“ dodává.

FOTO: ARCHIV TOMÁŠE TRUCHY

řím, že jsem se rozhodl správně. A všechno špatné je k něčemu dobré, ozval se mi totiž nejslavnější klub v Botswaně – Township Rollers.“

Podmínky pro fotbal v Botswaně si člověk představí asi všelijaké. Jaká byla skutečnost?

„Už v Orapě jsme měli vlastní stadion i tréninkové centrum. Majitel Township Rollers, indický byznysmen, pronajal areál dalšího indického byznymena, který postavil vlastní arénu, travnaté tréninkové hřiště a celé satelitní městečko i s bazénem, posilovnou, shopping centrem. Samozřejmě některé prvoligové kluby hrály na umělé trávě nebo na ní trénovaly. Druhou ligu hraje pětadevadesát procent týmů na písčném hřišti, a když postoupí, mají na něm pořád třeba dva, tři tréninky týdně. Osm klubů v nejvyšší soutěži je státních, vlastní je policie, vězeňská policie, armáda, dráhy, bezpečnostní služba. Majitelem čtyř týmů jsou doly, dva diamantové a dva uhelné. A zbylé čtyři jsou soukromé, dva z nich jsou velcí rivalové jako Sparta a Slavia.

na některé posily nemá peníze, ale snažil se nám vytvořit podmínky, abychom byli spokojeni. Vše bylo na vysoké úrovni.“

V čem jste musel v Africe svou trenérskou práci nejvíc přizpůsobit místním podmínkám?

„Jednou z věcí je africký čas. Běží jinak než evropský. Když jsem chtěl, aby tréninky začínaly v deset, sraz musel být v 9.15. Ale musel jsem tolerovat ještě alespoň nějakých dvacet minut. Jiným faktorem je pověřivost. Oficiálně to veřejnost neuznává, všemožně proti tomu bojují a odsuzují to, včetně komentátorů v televizi. Ale stejně skoro každý klub zaměstnává na nějaký úvazek člověka, který má na starosti dobré a špatné duchy a energii. I na YouTube je krásné video, myslím, že ze zambijské ligy, kdy začíná poločas, soupeř má rozehrávku – a dva útočníci běží k bráně, aby tam nalili svatou vodu. Asi minutu se hrálo deset proti osmi. Chtěli odčarovat bránu, aby dávali góly.“

Zažil jste to taky?

„Zažil, jasně. Každý zápas. Taky se stane, že brankář zůstane ležet a lékaři

„ZAČÍNÁ POLOČAS, SOUPEŘ MÁ ROZEHRÁVKU – A DVA ÚTOČNÍCI BĚŽÍ K BRÁNĚ, ABY TAM NALILI SVATOU VODU. CHTĚLI ODČAROVAT BRÁNU, ABY DÁVALI GÓLY.“

Vyrazili jste do dolů na exkurzi?

„Nedostal jsem se k tomu. Ale dvakrát, třikrát jsme si projeli safari: každý důl je v rámci sociální odpovědnosti povinen udělat něco pro životní prostředí. U většiny dolů nebo velkých měst tak vytvořili rezervaci. Bohužel jsem po pár měsících skončil, protože jsme se nedohodli na mém asistentovi. Trval jsem na něm.“

Jestli nedat před asistentem přednost vztahům s majitelem diamantových dolů...

(směje se) „Nejste první, kdo to říká, ale zatím jsem zásadový člověk. V Africe je důležité mít asistenta, kterému můžete věřit. A s tímhle jsem si padl do noty i lidsky. Měli jsme slušné hráče, byli jsme druží, třetí, neodcházel jsem kvůli výsledkům. Nechtěl jsem ustoupit, možná to na Afriku není dobře, ale ve finále vě-

Jedním z nich jsme byli my. Platilo to i z hlediska návštěvnosti: v žebříčku klubů s nejvíce followery na facebooku a Instagramu jsou Rollers pravidelně v Top 10 celé Afriky. Všichni známe egyptský Zamalek nebo Al-Ahly, Mazembe, Mamelodi Sundowns – a my jsme byli mezi nimi. Stadion měl kapacitu šest tisíc, větší zápasy jsme hráli na Národním pro pětadvacet tisíc a přišlo deset, patnáct tisíc lidí. Venku na šestitisícový tři, čtyři tisíce – a skoro všichni fandili nám.“

Co měl váš majitel za byznys?

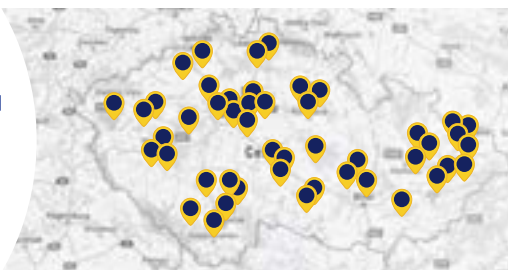
„Byl rentiérem. Prodal firmu za velké peníze, teď má řetězec fitness center. Klub řídí jako firmu. Všechno přesně spočítané, držel rozpočet. Indičtí podnikatelé, které jsem potkal, nepustili korunu... Přirovnal bych je k majiteli Liberce panu Karlovi. (usmívá se) Náš vlastník třeba řekl, že

letí na hřiště se dvěma lahvemi – v jedné je pití a ve druhé svěcená voda. Gólman vstane, ale nejde pro balon, nalije ji na lajnu, aby byla neprostupná. A kde je akce, je protiakce: odčarujte bránu soupeře a začarujte tu vlastní. Podobné věci se dějí i před příjezdem na zápas, dokonce i den předem. Domácí si hlídají stadion, aby na něj nějaký funkcionář hostí nepřišel. Ale funkcionář v uvozovkách. (směje se) Ze začátku jsem nevěděl, proč nesmím vystoupit z autobusu a musím čekat. Až pak jsem pochopil, že v šatně musí být všechno připravené. Když jsme hráli na severu JAR, jeden borec nám tam něco sypal v šatně, nejspíš sůl. Viděl jsem, že si ji po hrstech nabírali od kustu i protihrači, když šli na trávník. Náš takzvaný funkcionář musel toho člověka vyhodit a kabinu vydezinfikovat. A po →

INZERCE

GENERÁLNÍ PARTNER
ČESKÉHO OLYMPIJSKÉHO TÝMU
2017 – 2020

Stovky sportovních akcí

PO CELÉ REPUBLICE

na jediném místě

SPORTVOKOLÍ.CZ

kračuje to při rozcvičce: každý má svou půlku, ale soupeř se jde stejně projít tam a zpátky na tu vaši.“

Představili vám hned na začátku angažmá klubové tyhle experty na pověřivost?

„Ne, to pak zjistíte sám, že je to jeden z vašich funkcionářů. A ještě k tomu byli lidé na telefonu, které si kluby platí a zvou je, aby pomohli. Párkrát jim to i vyšlo, že jakoby s jejich pomocí mužstvo vyhrálo, takže získali přidanou hodnotu. Majitel Township Rollers nebyl z černošské komunity a tyhle věci netoleroval, jenže v realizačním týmu a středním managementu byli jejich vyznavači, takže se to přece jen projevilo. Ale ne v takové míře jako u některých soupeřů. Byli to dva, tři lidé, vedoucí mužstva, kustod, kteří začarovali dobré síly pro nás, odčarovávali šatnu při venkovních zápasech. Nestalo se mi ale, že by se do toho zapojovali při utkání hráči a nevěnovali se hře. Ani když soupeř něco provedl, nereagovali jsme, ale hráli.“

Když se rituály odehrávají přímo při zápase, jak reaguje rozhodčí?

„Když už je toho moc, dává žlutou kartu. Zvlášť pokud zápas běží v televizi. V zambijské lize se stalo, že hráč trefil čtyřikrát tyč, tak šel v šedesáté minutě pro svěcenou vodu, aby ji nalil do brány. Bylo to v přímém přenosu, komentátoři rozebírali, že to nemá dělat. Jenže on dal v 85. minutě gól... Snaží se proti rituálům bojovat, ale v černošské kultuře je zakořeněná. Myslím, že čím blíže rovníku, tím víc. V Tanzanii, Etiopii nebo Ghaně je to na denním pořádku a ještě na vyšší úrovni.“

Co pro vás ještě bylo nové?

„Způsob tréninku. Hráči mají rádi, když dřou. Opravdu makají. Dva dny před zápasem už si trenér musí dávat pozor. Dále jsem se nemohl spolehnout na to, že bychom byli lepší než soupeř kondičně, fyzickou připraveností – tu mají všichni přirozeně a umí se překonávat. A pak ještě počasí. Nastupujete i při čtyřiceti stupních, a byť jsou hráči odolnější, nejde hrát devadesát minut vysoký presink. V Tanzanii jsme hráli v šest večer, a stejně bylo čtyřicet stupňů a devadesátiprocentní vlhkost. V JAR zase řešíte skok z nuly na dva tisíce metrů nad mořem, navíc dole v Kapském Městě fouká hodně vítr. A domácí ho umí využit.“

Jak se chovají při zápasech fanoušci?

„Zpívají a tančí, mají zvony a vuvuzely, ty jsou všude. Fotbal milují. Zpívá skoro celý stadion, rytmus strhne všechny. Nevydrží sedět. Atmosféra není negativní, baví se. Zajímavé při tom je, komu tam lidé fandí. Dám příklad z Česka: když jsem z Olomouce, jako většina lidí odtamtud budu fandit Sigmě. Ale u nás... tedy v Africe (směje se) je devadesát procent fanoušků rozděleno mezi tři největší kluby. Jako kdyby v Olomouci fandili Spartě, Slavii, nebo Plzni. Přesto, že jsme v Botswaně hráli 400 kilometrů na severu, pětadevadesát procent stadionu fandilo nám.“

Jaká je fotbalová úroveň botswanské ligy?

„Nejkvalitnější je jihoafrická, druhá zambijská a třetí asi botswanská. V průměru bych týmy z ní viděl na spodek naší první ligy a na vrch druhé. Kdybych s Rollers přijel k nám, mohli bychom hrát vyrovnaný zápas i se Spartou nebo Slavií. To říkám zodpovědně a věřím tomu. Ve správný čas jsou schopni podat nadlidský výkon. Jako kdyby matka zachraňovala děti a musela uběhnout stovky kilometrů. Věděli by, že když Spartu porazí, získají angažmá. A budou hrát o život.“

Jak se vaše botswanské a vůbec africké fotbalové dobrodružství uzavřelo?

„Township Rollers obhájili titul a postoupili do kvalifikace africké Champions League. Po vynikající přípravě jsme vypadli se soupeřem z Tanzanie, který byl objektivně nad naše síly, ale po vyrovnaných zápasech. Nějaký vliv to mělo, ale ligu jsme začali slušně. Když jsem odcházel, byli jsme na druhém místě o bod za prvním. Prvního a třetího jsme ale porazili. Z hlediska výsledků ani hry problém podle mě nebyl, lidé byli spokojeni. Mé angažmá ale mělo i širší záběr, kromě triumfu v domácí lize a poháru i propojit klub s Evropou. Otevřít možnosti pro šikovné hráče. Pro jednoho, kapitána týmu i reprezentace do 21 let, jsem měl možnosti v Belgii a Francii, ale pak najednou dostal smlouvu v JAR. Tím se naše vztahy v klubu hodně narušily. Nebylo to pro mě akceptovatelné. Majitel trval na svém, tak jsme se v únoru dohodli na ukončení smlouvy.“

Co jste dělal pak?

„Čekal jsem, že epidemie koronaviru tam nebude tak velká a také není, ale i vzhledem k tomu, že na celou Botswanu je třeba deset lůžek intenzivní péče,

FOTO: SHUTTERSTOCK.COM

SLONI, ŽIRAFY I MLSNÝ GEPARD

Exotické scenérie, příroda krásná, ale také nebezpečná... I takové zážitky si z Afriky odvezl trenér Tomáš Trucha. Procestoval JAR, Botswanu, Zambii, dojel až k hranicím Demokratické republiky Kongo. „Klidně metr před autem se vám prochází nosorožec, hroch nebo šest žiraf. A v Botswaně mi přes dálnici volně přecházelo stádo dvaceti nádherných slonů,“ líčí Trucha.

Jeden z výletů na safari ovšem přinesl i drama. S asistentem a jeho dvěma malými dcerami zastavili a vybalili proviant. „Pojali jsme to trochu po evropsku, piknikově. Neohroženě jsme si vytáhli svačinky a udělali pohodu,“ vypráví, dnes už s úsměvem. Jenže tehdy... „Najednou něco zašustilo v křoví a vyskočila z něho čita, gepard. A druhý už čekal opodál,“ vzpomíná. Následoval opatrný ústup do auta a odjezd na bezpečný spot. „I tam ale najdete upozornění: Když potkáte lva, nehýbejte se, dodržujte bezpečnou vzdálenost, sedněte do auta,“ popisuje Trucha. „Až když jsem se druhý den probudil a uvědomil si, co se mohlo stát, říkal jsem si: Ty jsi takový blázen!“

„JEDNOU Z NEJVĚTŠÍCH ŽIVOTNÍCH ZKUŠENOSTÍ JE TA, ŽE JSEM SCHOPEN ROZLIŠIT, JESTLI JE ČLOVĚK DOBRÝ, NEBO ŠPATNÝ – A NE NA ZÁKLADĚ BARVY PLETI. ASI SE TAKY DOKÁŽU LÍP VCÍTIT DO TRENÉRŮ CIZINCŮ, KTEŘÍ PŘICHÁZEJÍ DO ČESKA.“

měli strach soutěž znovu rozjet. Nejsou tam možnosti jako v Jihoafrické republice nebo v Zambii. Má myšlenka vydržet do doby, než se tam zase začne hrát fotbal, vzala za své, takže jsem na čekané.“

Neuvažoval jste o tom, že byste se snažil dostat do Evropy, Česka africké hráče?

„Uvažoval, dokonce dva byli na zkoušce v Mladé Boleslavi a v Bohemce, ale nedohodli se na podmínkách. Majitel je nasměroval do prvoligových klubů v JAR. Když má šikovný, charakterově dobrý hráč, který by mohl v Evropě uspět, nebo klub zájem, snažím se pomoci. V Rollers byli ze dvou třetin reprezentanti, v Orapě jich bylo asi šest, sedm. Ale všechno bohužel brzdí koronavirus.“

V Česku jste opakovaně působil jako asistent Romana Pivarníka. Šel byste zase s ním?

„Správná otázka. (směje se) Dnes už bych si vybíral. Někam jsem se posunul, myslím, že v Africe mám slušné jméno, mám rozjednané nějaké možnosti. Ať

už jde o mistra Botswany, nebo jeden z top klubů v Tanzanii, jsem v podstatě domluvený s prezidentem klubu v Keni, jenže teď tam ani není jak doletět. Na druhé straně je to paradox, ale kdyby byla možnost, chtěl bych zase začít v Česku a jako hlavní trenér. I ve druhé lize.“

Čím vás africké působení nejvíc obohatilo?

„Asi to zhodnotím až časem. Ale když někdo mluví o Africe, vím, o čem je řeč. Poznal jsem tamější historii, všechny přírodní krásy i nekrásy. A jednou z největších životních zkušeností je ta, že jsem schopen rozlišit, jestli je člověk dobrý, nebo špatný – a ne na základě barvy pleti. Asi se taky dokážu líp vcítit do trenérů cizinců, kteří přicházejí do Česka. V Africe jsem prožíval to samé, cítil jsem to tak, že musím předvést víc než domácí trenéři. A o hodně víc. Považoval jsem to za povinnost. Je jeden citát: Zkušenosti nejsou vyváženy penězi, ale tím, co člověk prožije...“

□

INZERCE

LESYČR

CZECH TEAM

OFICIÁLNÍ PARTNER
ČESKÉHO OLYMPIJSKÉHO TÝMU
2013 - 2020

#sázímelesynovégenerace

PŘIJĎTE SÁZET I VY

**Den za obnovu lesa
Den, který nás spojí**

**TAKÉ VE VAŠEM KRAJI
17. 10. 2020**

www.sazimelesynovegenerace.cz

Hokej v bublině nám ukázal, jak je v moderní éře sportu pro fanouška atraktivní, životaschopný, s mnoha pestrobarevnými scénáři. Ať už přímo na ledě, nebo na obrazovce.

TEXT: SLAVOMÍR LENER

Od nejlivnějších lidí z top managementu NHL jsem si po telefonu anebo prostřednictvím tiskových konferencí komisaře Garyho Bettmana potvrdil, že NHL tvrdě pracovala na scénáři s jediným cílem: být úspěšní. Prokázali neskutecnou vůli a odhodlání dokončit sezonu 2019-20.

Mozkem a motorem celé akce byl sám komisař v těsné spolupráci s majiteli klubů a NHLPA. V březnu začali neúnavně pracovat na formě a kde hrát. Udrželi kontakt s kluby, hráči, trenéry, fanoušky i partnery. Řešilo se testování napříč sporty ve spolupráci s FS Medical. Vznikly detailní scénáře, např. jak dostat do Ameriky všechny hráče (17% jich bylo mimo USA). Prováděcí manuál obsahoval víc než 250 stran. Zapojily se stovky odborníků. Seletovalo se. Akteři (hráči, management) se postupně prokousávali skrz 5 hermeticky utěsněných zón, až se dostali do finální bubliny. Bezpečnost byla vždy na prvním místě. Ekonomicky NHL věděla, že cel-

kový výnos nebude žádný, ale věřila, že najde řešení a že fanoušci vše pochopí, protože jsou také zasaženi.

Hra bez diváků a její přijetí ze strany hráčů, trenérů a fanoušků byla ohromnou neznámou. Nabízely se televizní experimenty. NHL měla 89 možností, kde by

SLAVOMÍR LENER

- po boku Ivana Hlinky trenér hokejových olympijských vítězů v Naganu 1998
- v NHL působil šest sezon jako asistent Calgary Flames a Florida Panthers, kouč reprezentačního A-týmu i U20, Sparty, Düsseldorfu, Luley a Linköpingu, kde odkoučoval přes 1000 utkání (2x zlato a 4x bronz)
 - působil jako šéftrenér svazu a manažer reprezentace (1x stříbro, 2x bronz)

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Dnešní fotografie už umí vytvořit iluzi celistvé bubliny

V roce 1893 při hokeji v Montrealu nebyla mezi hráči a diváky žádná bariéra

mohla hrát turnaje (arény, hotely, sportovní zázemí, stravování). Na příkladu Edmontonu vím, že obrovský zájem finále uspořádat měla mj. provincie Alberta, město, velké lokální korporátní společnosti. Náklady na dokončení sezony se počítaly v desítkách milionů dolarů.

Nejčastější neznámé na Bettmana: platový strop, začátek další sezony, flexibilní kalendář, sezona v létě, televizní přenosy? Tradiční platformy přenášení utkání se mění a budou ještě dramatictější, cílem je udržet lidi v každodenním kontaktu s hokejem, klíčem bude víc obsahu, přiblížit ho specifickým cílovým skupinám.

Stali jsme se svědky jakéhosi prvního ročníku NHL v bublině. Teď se hrálo ve dvou arénách v Edmontonu a Torontu, vlastně jako na MS. Podmínky pro trénink, hru ale i zázemí na odreagování byly pro všechny účastníky vynikající. Ale o příštím ročníku se bude jednat nejdříve v pozdním podzimu, a to ještě na základě detailního vyhodnocení dalších major sportů v Americe (NBA, NFL, MLB). Celá sezona by stála neskutečně miliony.

Evoluci však nelze zastavit, snad jen zpomalit. Hokej je teď ještě dynamičtější, důraznější, rychlejší, techničtější i líbivější než dřív. Nezáleží, ve kterou roční dobu se hraje, a téměř se mu odmazala nálepka „zimní sport“. Je sportem globálním, díky moderním technologiím se hraje ve všech teplotních pásmech,

v NHL např. v Kalifornii, Floridě, Texasu či pouštní Nevadě.

A co geneze? Vráťím se k tomu, jak se vůbec k „bublině“ dospělo? Historicky vzato, všechny světové krize, války, terorismus, epidemie měly na další vývoj lidstva zásadní vliv. Vojenství, lékařství, věda zaznamenaly obří vývojové skoky. Podobně tomu bylo i ve sportu, v hokeji.

Z důvodu určité exkluzivity, ale i bezpečnosti, se postupně začali oddělovat dva zásadní aktéři hokejové hry: hráč a divák. Objevily se první mantinely - aby puk neutíkal ze hřiště a aby nedošlo ke zraněním diváků. Zprvu nízké fošny, později asi metrové mantinely. Plexisklo bylo poprvé použito v Torontu roku 1946 a povinně na mantinelech kolem celého hřiště v roce 1979 poté, co se strhla velká bitka mezi hráči a diváky na konci utkání Boston Bruins a New York Rangers.

Všechna zásadní rozhodnutí, události, zápasy, úpravy pravidel se udály v kolébce hokeje, v Kanadě.

Jako trenér v NHL v Calgary Flames a hlavně ve Floridě Panthers jsem se nestačil divit, jak v nových arénách rostou ochranná plexiskla výš a výš. V roce 2002 rozhodla liga o tzv. double height mantinelů a plexi na 5,79 m (IIHF určuje minimální výšku mantinelu s plexisklem na 3,60 m, měřeno od ledu). NHL se tak snažila eliminovat možnost zranění diváků, ale i ovlivnit rychlost a plynulost hry, poněvadž puk se v té době často ometával kolem hrzení ven z pásma. Později začaly hrát podstatnou roli i další faktory, především nutnost ochránit tým před možným nebezpečím či násilím zvnějšku.

Co nás čeká dál? Hokejové MS v létě? Proč ne. Minulé herně a divácky fantastické Světové poháry i Série století se hrály v září, letošní největší porce zápasů play off NHL v srpnu. Pokud budeme v budoucnu hrát hokej ve skleněné bublině ala Real Checcx Hockey, kdy mantinely budou až ke stropu, anebo ve skleněném domě? To by mohlo přinést rychlejší pohyb puku, překvapivá transition a nečekané zvraty ve hře, žádná přerušení za vyhozené puky, stabilnější kvalitu ledu a teplotu v bublině. Vyšší nároky na připravenost hráčů.

Stačí snad jen vyladit pro diváka viditelnost skrz skleněnou stěnu. A zkrotit či maximálně eliminovat virus. Ve prospěch diváků, ve prospěch hráčů, ve prospěch hry.

□

V NHL vyniká výškou přes dva metry slovenský obránce Zdeno Chára, v hokejbalu vyčnívá bez dvou centimetrů dvoumetrový bek **TOMÁŠ KUDELA**. Hokejku poprvé držel doma ve Vsetíně, ale jeho další kroky už mířily mezi ty nejlepší do Kladna a před třemi lety do švýcarského Oberwilu. Z dlouhých rukou a hokejky urostlého borce jsou soupeři nešťastní, jeho trenéři si ale mnou ruce.

TEXT: JIŘÍ NIKODÝM

Hodila se mi gymnastika

Sportovní začátky

„Jako dítě jsem vystřídal spoustu sportů. Začínal jsem s hokejem, protože Vsetín byl hokejové město a v mládeži bylo hodně mých vrstevníků. Co mi říkali naši, byl jsem hodně tvrdohlavý. Trenéři dělali různá cvičení na bruslení, práci s pukem apod. a já jsem si na druhé straně mlátil pukem o mantinel. Když naši viděli, jak se (ne)snažím, z hokeje mě někdy ve třetí třídě stáhli. Zkoušel jsem potom nohejbal, fotbal, tenis i sportovní gymnastiku. Ta se mi pak hodila a jsem strašně rád, že mě na ni rodiče dali. Až jsem začal chodit na hokejbal, u kterého jsem zůstal. Vyhrál u mě ve třinácti letech kvůli partě, kterou jsme měli. Prošli jsme spolu celé období puberty a užili si hodně zábavy. Bavilo mě trénovat a chtěl jsem dosáhnout na nějaký úspěch. Zjistil jsem, že mi to docela jde, a mohl se dostat výš, než bylo působení ve Vsetíně.“

Trenér Mitáš

„Chvilí mi trvalo, než jsem se v hokejbalu chytil. Začínal jsem v útoku, kam mě postavil trenér Ivo Mitáš, ale pořád jsem běhal do ofsajdu. (smích) Ivo Mitáš je vsetínská legenda, mládežnický trenér, který vychoval spoustu hráčů pro extraligu. Tehdy mu mohlo být kolem padesáti a vedl mě asi čtyři roky. Věděl, jak se k nám chovat a jak si nás hlavně srovnat, protože jsme byli ve věku, kdy jsou děti divoké. Uměl

udržet dobrou náladu i vítěznou vlnu. Chválil i kritizoval a uměl si udělat legraci u nás i ze sebe. Měli jsme pod ním zajímavou letní přípravu. My běhali a on jel za námi trabantem. Když viděl, že se někdo fláká, začal troubit a my zase museli běžet. Chtěl, aby nás hra bavila a hráli jsme s maximálním nasazením, on naše nadšení usměrňoval. Nevybavuji si, že bychom nějak moc řešili taktiku. Ale dělali jsme samozřejmě různá cvičení a vysvětloval nám, kde kdo má stát. Spíš mířil na srdce a na duši, nechával nám na hřišti volnost a uměl z nás dostat maximum. My jsme fungovali hlavně jako tým, měli jsme, i díky trenérovi, mezi sebou výborné vztahy. Když funguje tým a kabina, dají se dokázat velké věci.“

Přesun z útoku do obrany

„Do obrany mě posunul právě Ivo Mitáš. Hráli jsme v Mostě, když se tři naši obránci vyfaulovali a zbyli jen dva. Trenér na střídačce se ptal trochu sám sebe, koho má dát do obrany. A já, dodnes nevím, co mě to napadlo, jsem řekl, že tam půjdu. Vyhráli jsme vzhazování v útočném pásmu, míček šel na mě, já jsem strašně propadnul a namazal soupeři míček na hokejku. Otočil jsem se, dohnal ho, skočil rybičku a míček mu vypíchl. Sklidil jsem mohutné ovace od spoluhráčů a všichni na moji hroznou chybu zapomněli. Od té doby už mě trenér stavěl do obrany.“

TOMÁŠ KUDELA

Narozen: 11. 10. 1989

Hráčská kariéra: HBK Vsetín, Alpiq Kladno, od roku 2017 Oberwil Rebels (Švýc.)

Největší úspěchy: mistr světa (2011), stříbro na MS (2013), 2x bronz na MS (2015, 2017), 3x mistr české extraligy (2010, 2011, 2014, vše Alpiq Kladno), 3x mistr švýcarské ligy (2018, 2019, 2020), vítěz Světového poháru klubů (2014 s Oberwilem)

FOTO: SANDRA SCHMIDOVÁ/ÖBERWIL REBELLS

Richard Brázda

„Po Ivu Mitášovi se vystřídal pár trenérů, kteří vlastně ani nebyli trenéři. Po dobu asi dvou let nás vždycky někdo zastřešil, a tak trochu trénoval. Byli to třeba starší nebo bývalí hráči, ale nikdo u trénování dlouho nevydržel. Pak jsem ve 2. lize hrál za áčko dospělých, kde mi dal šanci Richard Brázda. Hokejbalu rozuměl a byl to také trenér, který dával do hokejbalu hlavně srdce a uměl nás dobře motivovat. Tehdy u nás hrál Honza Janáček, který hrával například za Vlašim nebo Kovo, ale už předtím za Vsetín hokej i hokejbal. Byl něco jako hrající asistent trenéra. Zkušenosti čerpal z hokeje a taktickou stránku s námi řešil hlavně on.“

Přestup do Alpiqu Kladno

„Byl jsem v reprezentační osmnáctce a pak i dvacítky a měl jsem velkou motivaci na sobě pracovat. Tehdy hráli v Alpiqu Kladno tři kluci ze Vsetína: Michal Trčka, Libor Topolánek a Michal Dědič. Cesta na Kladno byla od nich proslapaná. Když byli doma, chodili na naše

„DRAHOŠ KADLEC TO DO VÁS UMÍ DOSTAT. KDYŽ SE NEJEDE PODLE NĚHO, UMÍ BÝT DŮRAZNÝ A ČLOVĚK SI KAŽDÉ JEHO SLOVO A KAŽDOU SITUACI ZAPAMATUJE.“

zápasy a zajímali se o moje plány. Tak jsem jim řekl, že chci hrát hokejbal a studovat v Praze. Přes ně jsem se dostal na Kladno, kde dali vědět, že mám zájem a potenciál. Přestup na Kladno pro mě znamenal obrovský skok. Byl jsem v euforii, nadšený a zblázněný do sportu a vůbec jsem si nepřipouštěl, že by se to mohlo pokazit. Než pochovíte systém a zvyknete si na tréninky, chvíli to trvá. Začal jsem naplno trénovat a rychle jsem se v novém prostředí adaptoval. Ve Vsetíně jsme měli jeden trénink týdně, ale teď třikrát, to pak všechno do sebe rychle dostanete.“

Tvrdá příprava s Drahomírem Kadlecem

„Drahoš Kadlec to do vás umí dostat. Když se nejede podle něho, umí být důrazný a člověk si každé jeho slovo

a každou situaci zapamatuje. Na prvním místě je u něho kvalitní letní i zimní příprava, která je pod ním hodně tvrdá. Pro mě to bylo výrazně nové, hlavně jsme běhali a posilovali. Trénovali jsme s tím, že sezona bude dlouhá a až v jejím konci se bude rozhodovat. Každý rok jsme měli strašně naběháno, asi nejvíc z celé ligy, ale hlavně v závěru soutěže se skvělá kondice projevila.“

Důraz na týmovou souhru „Drahošovi jde ve hře o souhru celé pětky, hodně jsme se zaměřovali na taktiku. Záleží mu na sladění všech hráčů na hřišti, kde mají stát, co mají dělat. Nejen jednotlivce, ale i celá pětka. Tohle má vychytané a ví, jak to do hráčů dostat. Zažil jsem za 9 let na Kladně dvě generační obměny. Když hrajete se staršími, děláte všechno, co máte za roky už naučené, automaticky. Když →

FOTO: ČTK

hrajete s mladými, oni nemají věci ještě tolik zažité a je třeba je trošku na hřišti navigovat. Ale i oni do sebe Drahošův systém dostali. Mohli jsme jít hrát s jakoukoli lajnou a hráli jsme pořád to samé. I v reprezentaci se pod ním hrálo podobně jako na Kladně, ale pro určité hráče, které potřeboval nějakým způsobem využít, měl speciální úkoly. Ovšem stále chtěl, aby hrál celý tým a všichni byli sehraní.“

Milan Maršner

„Dlouhou dobu působil Milan Maršner jako asistent na Kladně a dnes je šéfem reprezentačního úseku na hokejbalovém svazu. Od začátku se od Kadlece učil a stal se z něho úspěšný mládežnický trenér. Časem dostával od Drahoše víc důvěry a prostoru a přinášel do hry i do systému nové prvky a do tréninku hodně nových cvičení. Řekli si s Drahošem, že je třeba zapracovat na střelbě nebo práci s míčkem v rychlosti, a Milan vymýšlel cvičení, která mu pak Drahoš odsouhlasil a my je na tréninku dělali. Své zkušenosti pak Milan prodal jako hlavní trenér juniorských mistrů světa.“

Švýcarský tým a slovenský trenér

„Můj první kontakt s Oberwilem proběhl v roce 2013, kdy mě oslovili, jestli bych za ně nejel na Světový pohár klubů, protože s Kladnem jsme na něm nehráli. Poznal jsem jiného týmového ducha, jiný systém hry. Měl jsem nabídku pokračovat, ale tenkrát jsem ještě odmítl, protože jsem nechtěl z Kladna utíkat a potřeboval jsem dokončit studium. Odešel jsem tam tedy až v roce 2017. Když si chtějí kluby ve Švýcarsku přivést cizince, měl by mu klub zajistit práci a jazykový kurz. Hodně to pomůže, že člověk přijede a má jistou práci i sport. Práce je na prvním místě. Pracuji ve stěhovací firmě v kanceláři. Náš trenér Tibor Kapánek je Slovák a působil v Oberwilu už při mém příchodu. Komunikace v týmu probíhá v němčině, ale když jsem přišel a ještě neuměl tak německy, věci mi vysvětlil po našem, abych jim rozuměl. Kapánek je úplně jiný typ trenéra než Drahoš Kadlec. Nechává nás hodně hrát a neklade až takový důraz na taktiku. Děláme hodně cvičení v rychlosti, všechno v běhu, s míčkem pracujeme v rychlosti, trénujeme střelbu

z běhu nebo nahrávky v plné rychlosti. Letní i zimní příprava se podobá té na Kladně, je stejná.“

Reprezentační trenér

„Jiří Mašík si hodně zakládá na mentální stránce a přípravě. Snaží se hráče hodně motivovat, má propracovanou cvičení i herní systém. Snaží se být hráčům mnohem blíže, než bývá zvykem u starších a zkušených trenérů. Má hodně otevřený přístup a s hráči často komunikuje.“

Sám trenérem

„Před třemi lety, než jsem šel do Švýcarska, jsem si něco podobného neuměl představit. O trénování jsem vůbec neuvažoval. V Oberwilu se ale každý hráč A i B-týmu musí zapojit do fungování klubu jako trenér, asistent, časoměřič nebo třeba rozhodčí. Za mnou přišel šéftrenér mládeže, že mu chybí trenér, abych trénoval děti a udělal si licenci. Než abych se stal rozhodčím, což by mě nebavilo, začal jsem trénovat. Mám na starosti děti a hrozně mě trénování chytlo, takže už si dovedu představit, že bych jednou trénoval. Neumím ale zatím říct, jestli u dětí nebo u dospělých.“

BEZ TRÉNINKU TO NEJDE NA HŘIŠTI ANI V LESE

Práce s motorovou pilou je tak snadná, že ji zvládne i amatér. Přesto by si měl nechat aspoň zpočátku poradit. Stejně jako každý začínající sportovec...

Kdysi bývala práce s motorovou pilou vyhrazena jen zkušeným profesionálům. Naštěstí dostupnost motorových pil už roky umožňuje pořízení i pro běžné majitele pozemků. A když přišla švédská společnost Husqvarna s funkcí snadného spouštění Smart Start®, umožnila tím pilu nastartovat doslova každému.

Její odborníci teď říkají: „Víme, že s našimi pilami může po vybalení z krabice pracovat ihned kdokoli. Přesto radíme naučit se nejdřív pár zásad!“ Ovládněte v sobě touhu hned nastartovat. Vždyť sebešikovnější sportovec také potřebuje trenéra.

Postoj je základ

Správný postoj je důležitý ve sportu stejně jako při práci s pilou. Nebojte se pilu pevně přitisknout k tělu, stejně jako brankář drží míč. Pokud ji držíte v natažených pažích, brzy se vysílíte a připravujete se tím o rovnováhu – a to přesto, že pila Husqvarna 450

pro všestranné použití váží v provozním stavu jen šest kilogramů. Díky tomu se hodí i pro práci ve složitých podmínkách.

Pořád byste ale měli myslet na zlaté pravidlo: V okruhu tří metrů od vás by se neměl nikdo nacházet. Bezpečnost především!

Údržba? Peříčko...

Kdo chtěl dřív zacházet s pilou, musel mít i pořádnou dávku technické zručnosti. Vždyť jen natáhnout řetěz, vyměnit svíčku nebo zanesený vzduchový filtr patří k základním dovednostem. Jenže i v tomhle jsou moderní pily dál – vůbec už nepotřebujete nářadí. Díky systému šikovných spon vyměníte snadno filtr i svíčku. S pilami Husqvarna dosáhnete snadno rychlých úspěchů, stejně jako když zvolíte ve sportu kvalitní pomůcky. A po krátkém tréninku se snadno stanete šampiony na hřišti i v lese.

Husqvarna®

READY WHEN YOU ARE

ŘETĚZOVÁ PILA HUSQVARNA 450

- SNADNÉ STARTOVÁNÍ
- JEDNODUCHÁ OBSLUHA
- NÍZKÁ SPOTŘEBA PALIVA
- VÝKLOPNÉ VÍČKO NÁDRŽE
- RYCHLÁ VÝMĚNA
VZDUCHOVÉHO FILTRU
- KOMFORTNÍ OVLÁDÁNÍ

WWW.HUSQVARNA.CZ

Hry až za rok.

VIÁDNE i m p r o

Jedna generace sportovců v 80. letech o olympijské hry přišla docela kvůli bojkotům. Ta současná čelí doposud nepoznané výzvě – vrcholný závod jejich kariéry, ke kterému mířili poslední čtyři roky, se kvůli nemoci COVID-19 najednou posouvá o rok. O dvanáct měsíců, během kterých se toho může tolik změnit. Jak se trenéři a sportovci vyrovnávají s úplně novou situací? A co vlastně obnáší odložení olympijských her?

TEXT: BARBORA ŽEHANOVÁ, MARKÉTA KOSOVÁ

v i z a c e

SLABINY POMÁHÁ ŘEŠIT I NÁHUBEK

Jiří Prskavec, v K1 dvojnásobný mistr světa a bronzový olympijský medailista z Ria 2016

Že do laboratoře nelze přenést třeba slalomářský kanál? Nevadí, i to se dá vyřešit. Stačí přinést laboratoř v kufru k vodě a udělat funkční vyšetření přímo tam. „Konkrétně u rychlostní kanoistiky nebo divoké vody můžete do laboratoře pořídit trenážer, ale reálné podmínky nelze za žádných okolností imitovat. A u vrcholového sportu, a teď se bavíme o absolutním vrcholu, to může být jedna z věcí, která posune člověka z pátého místa k medaili nebo ze třetího na první místo,“ říká sportovní lékař Jiří Dostal. A tak si vyšetření v terénu vyzkoušeli třeba i vodní slalomáři Jiří Prskavec a Kateřina Kudějová, kteří s týmem Centra sportovní medicíny v rámci Centrálních servisních služeb Českého olympijského výboru spolupracují již delší dobu. Prskavec se odmla potýká s astmatem, a tak řeší ventilaci. Na základě doporučení upravil trénink běžeckých disciplín i na suchu. „Mělo to velice pozitivní přínos pro absolutní výkon

Roční odklad někomu pomůže k nominaci nebo zlepšení výkonu, zatímco jinému úplně překope životní plány. Navíc se sportovci i jejich trenéři stále nacházejí v nejistotě.

Z Tokia i Mezinárodního olympijského výboru zaznívají čím dál tím silnější ujištění o tom, že se olympijské hry příští rok uskuteční, a již vznikají konkrétní plány na protiepidemická a další opatření. Svět je však pořád zmrazený pandemií. Spousta soutěží je zrušená či odsunutá, cestování je omezené, což ovlivňuje i jinak obvyklý koloběh přípravných kempů a soustředění.

„Začínám být vyloženě dobrá v tom denně měnit plány,“ říká s úsměvem trenérka plavců Petra Škábová.

Právě její svěřenkyně Barbora Seemanová měla pro dobu po olympijských hrách v Tokiu 2020 jasné plány. Chystala se odletět studovat a trénovat na univerzitu v americkém Louisville, a to i s podporou trenérky, která sama studia v USA absolvovala. Jenže po odložení OH se Seemanová, trojnásobná medailistka z Olympijských her mládeže v Buenos Aires 2018, rozhodla posunout i svůj odchod do zámoří. S vidinou Her v Tokiu, pro které už splnila kvalifikační limit, setrvává v domovském prostředí s trenérkou, s níž je díky mnohaleté spolupráci výborně sehnána.

ve vrcholném závodě,“ vysvětluje trenér Jiří Prskavec starší.

Vodácký tým naslouchá doporučením, která na základě výsledků, jež přinášejí speciální maska na nose nebo senzory na svalech, sestavují odborníci.

„Snažíme se zamazat všechny slabiny,“ říká Jiří Prskavec mladší.

Jeho trenér dodává: „Základ tréninku je na vodě a kostra je pořád stejná, ale tyhle drobnosti dotváří špičkový výkon v daném konkrétním okamžiku. Podmínky v Tokiu příští rok v létě budou pro sport poměrně extrémní, má tam být opravdu vysoká vlhkost, teplota. Kdo bude kondičně připraven nejlépe, ten bude schopen předvést co možná nejlepší výkon i v olympijském závodě. Na co to bude stačit, to se necháme překvapit.“

Rozdělaná práce tak doznala mnohých změn.

„Posunutí olympiády je určitě velké narušení cyklu, který byl cílený a čtyřletý. Ale s odstupem času hodnotím tento problém pozitivně a v podstatě jako rok navíc, čas na dodělávky. Ale musíme myslet také na zkrácení dalšího cyklu,“ říká trenérka Škábová.

Když v březnu padlo rozhodnutí o odložení olympijských her o rok, plány v podstatě jen posunula. „V době jarní pandemie byly velké změny hlavně v tom, že jsme se zaměřili více na kondiční přípravu a vody bylo méně. Což nás aerobně udrželo v dobré kondici a práci, která se pak ve vodě promítne.“

S postupnými změnami v závodním kalendáři měnila i cíle. „Motivací jsou nám časy. Dali jsme si za cíl posunout svá časová maxima, vytvořit si osobní rekor-

dy, což bývá u mnoha plavců z mé skupiny útok na český rekord. A řekla jsem, že když to nebude na mezinárodní scéně, nevádí! Ukážeme se doma.“

V tréninkové skupině má vedle Seemanové i další adepty na splnění olympijských limitů. „Věřím v minimálně jeden nebo dva útoky, to je pro nás velký cíl. Že bude šance v březnu až květnu 2021? Dáme to! Makáme s tímto cílem a vidinou již teď. Ne, výsledky se nerodí ze dne na den, chce to delší plán, splnění dílčích cílů a překonávání překážek,“ vysvětluje Škábová.

Poslední měsíce ji vyškolily v práci se svěřenci po mentální rovině. „Větším psychologem určitě jsem, i když někdy potřebuji pomoci i já. Ale od toho mám nejbližší a vím, kam zavolat. Když už ale se mnou někdo moc diskutuje, proč tohle a tamto, a on tohle a já tohle, řeknu jen:

„Mlč a makej.“ Nepocituje větší nápor než obvykle, spíš ji tíží frustrace a nejistota. „Co zase zavřou a kdo nepochopí, jak důležité je pro plavce téměř denně plavat.“

Nečekaná olympijská odmlka přinesla i pozitiva. „Řekla bych, že jsme si i velmi psychicky odpočinuli od náporu na výsledky, užili jsme si volných víkendů, což vůbec neznáme. Mám pocit, že to vše bylo ku prospěchu a plavci jsou nyní namotivovaní. Snad budeme moci pracovat dál.“

Překážky však představují různé cestovní restrikce a další omezení. „Bohužel jsme nyní neabsolvovali plné podzimní soustředění a máme mezinárodně zrušenou sezonu, což opět pohnulo s plány a cíli. Co bude za výsledek, uvidíme. Věřím, že se plavci zvládají přizpůsobovat, snažíme se vše brát pozitivně a koukat před sebe... Třeba až do Paříže a na olympijské hry v roce 2024.“

Slalomáře motivovala domácí nominace

Vodní slalomáři z tréninkové skupiny Jiřího Prskavce staršího se v přípravě na odložené Tokio také potýkají s tím, že

23

**Třidvacátého července
2021 by měly začít
olympijské hry v Tokiu, finiš
je plánován na 8. srpna.**

nejspíš nebudou moci objednat obvyklá soustředění. „V současné době nemůžeme zimní přípravu naplánovat stejně jako před rokem, kdy jsme v Austrálii absolvovali tříměsíční tréninkový kemp. Na něm jsme položili základ přípravy na nominaci a olympijské hry. Austrálie a naše tréninkové místo v Penrithu u Sydney zřejmě zůstanou pro nás uzavřené i v zimě 2021. Proto nyní intenzivně hledám adekvátní náhradu, což v předolympijské sezoně není optimální, přesto věřím, že se vše podaří,“ říká trenér Jiří Prskavec starší, sám někdejší úspěšný závodník.

Z Austrálie se letos vrátil s týmem 10. března. „A během dvou týdnů se vše otočilo naruby.“ Záhy však bylo jasné, že olympijské hry letos neproběhnou, stejně jako nejspíš většina mezinárodních akcí. „Od té doby jsem začal na trenérské radě prosazovat, abychom všem českým závodníkům udělali adekvátní vrchol sezony v podobě domácí olympijské nominace v srpnu 2020. Po odsouhlasení kritérií se motivace závodníků k další práci výrazně zvedla a pokračovali v tempu přípravy, které se dařilo během pobytu v Austrálii,“ popisuje.

Ačkoli olympijské hry jsou vrcholem, právě vodní slalomáři se o jediné volné místo pro zemi v každé kategorii musejí nejdříve utkat v nemilosrdné domácí konkurenci. „Takže s motivací problém nebyl. Kdyby ovšem vedení svazu neakceptovalo, že se nominace odjede již v roce 2020, bylo by velmi těžké udržet tréninkové tempo. Jsem přesvědčen, že tímto krokem získali všichni čeští závodníci, nejen ti čtyři šťastní, kteří nakonec olympijskou nominaci vyhráli. Díky tomu celé hnutí neztratilo jednu sezonu jako většina okolních zemí. Vše se uká- →

INZERCE

PRIM
CZECH MADE

Hrdý partner projektu Trenér roku

Moderní automatický chronograf hodinek PRIM Pilot v limitované edici 30 ks. Tento unikátní model uchvátí sportovním vzhledem s populárními pilot design prvky a dokonalou luminiscencí. Po vyprodané úspěšné edici předchozího modelu, jsme se opět rozhodli použít strojek NE88A (Seiko), který ocení opravdoví znalci.

Výrobce hodinek PRIM je firma MPM-QUALITY v. o. s., držitel certifikátu CZECH MADE.

**TRENÉŘI
ČOV**

**CZECH
TEAM**
DODAVATEL ČESKÉHO OLYMPIJSKÉHO TÝMU
2017 - 2020

PILOT
CHRONO AUTOMATIC
www.prim-hodinky.cz

zalo při mistrovství Evropy v Praze, kde Česká republika naprosto dominovala,“ dodává Prskavec starší.

Evropské tituly získali i jeho svěřenci – Kateřina Kudějová a syn Jiří. Oba si už předtím v domácím soupeření zajistili místa v olympijském týmu, do nějž budou patřit stejně jako v roce 2016 v Riu, kde Prskavec mladší získal bronzovou medaili. Od té doby ušli další kus cesty a pomáhá jim k tomu i věda. V rámci Centrálních servisních služeb Českého olympijského výboru využívají například služeb a know-how týmu Centra sportovní medicíny, a to nejen přímo v laboratoři, ale i na tréninku.

„Konzultujeme pravidelně otázky kondiční přípravy celé naší skupiny. Jejich doporučení se snažím aplikovat v tréninku jak na vodě, tak především v obecné přípravě. Vše je velmi individuální a pro každého sportovce jiné podle jeho funkčních parametrů. Před odletem na olympijské hry budeme využívat tréninku v posilovně přímo v CSM, kde je možné simulovat vysokou teplotu a vlhkost, která se předpokládá v průběhu Her v Tokiu,“ plánuje Jiří Prskavec starší využít takzvanou „heat chamber“ v centru Prahy.

Rok navíc tedy může hrát i pozitivní roli. „Jiří se v sedmadvaceti letech blíží k ideálnímu závodnímu věku, kdy je ještě dostatečně rychlý, ale má již dostatek zkušeností předvádět výborné výkony. Letošní sezona se mu výsledkově extrémně povedla, prakticky nebyl poražen, zvítězil ve všech čtyřech domácích nominačních závodech, na mistrovství republiky a stal se poctivým mistrem Evropy. Pokud zdraví vydrží a olympijské hry se v roce 2021 uskuteční, má dobré předpoklady pro úspěch.“

Rok navíc jako výzva

K závěru kariéry se naopak blíží atletka Zuzana Hejnová, dvojnásobná mistryně světa v běhu na 400 metrů překážek a bronzová medailistka z OH v Londýně 2012.

„Posunutí olympijských her je pro nás velkým problémem. Virus nahrál mladým, nepříliš zkušeným sportovcům, kteří posun kvitují a mají o rok více času sbírat zkušenosti nejen z tréninku, ale i ze závodů, kterých naštěstí pro ně proběhlo celkem dost ve slušné konkurenci,“

říká trenérka Dana Jandová. „Pro Zuzku naopak nebylo mnoho závodů, jen jedna Diamantová liga, kde by se mohla utkat se světovou špičkou a změřit síly. Potřebuje více kvalitních závodů na rozzávodění, aby si mohla nastavit hlavu na velký výkon, to se rozhodně tuto sezonu nepovedlo. Motivace odsunutím olympijských her úplně vyprchala a bylo pro ni strašně těžké postavit se vůbec na start, a to ještě většinou pro ni v netradiční a krátké disciplíně 300 metrů překážek, která je úplně jiná a vhodná více pro sprinterky.“

Hejnová v době propukající pandemie trénovala jako obvykle v Jižní Africe. „Zuzka tam sice odcestovala, ale za pár dní se musela vrátit, odbyť si čtrnáctidenní karanténu a trénovat jako všichni sportovci jen v okolí svého domova. Vše probíhalo bez regenerace, a tudíž se začaly prohlubovat zdravotní neduhy, se kterými bojujeme. Trénink probíhal pouze jednofázově a měl charakter spíše udržovacího charakteru, aby Zuzka úplně nevyšla z kondice. Závodů jsme braly jen jako zpestření tréninku,“ ohlíží se Jandová.

TOKIO PŘIBLIŽUJÍ SAUNOVÁ KAMNA

Od zimy měla jet naplno, nicméně po odložení olympijských her zatím nemělo smysl je pro sportovce zahřívat. Dvoje saunová kamna v takzvané heat chamber v samém centru Prahy čekají na příští rok, aby znovu pomohla simulovat tokijské podmínky a v nevelké místnosti naplněné cvičební nářadím vytvářet tu správnou kombinaci vedra a vlhkosti vzduchu, na kterou si olympionici musejí zvyknout.

Stihly ji vyzkoušet jen veslařky Lenka Antošová s Kristýnou Fleissnerovou, které absolvovaly osmidenní trénink. „Jestli takhle bude v Tokiu, bude to příšerný. Ale na vodě se aspoň pohybuje vzduch,“ říká Kristýna Fleissnerová. V místnosti s posilovacími stroji, v níž horký vzduch rozhání velký větrák, měly veslařské trenažéry. Do nepříjemných podmínek se jim moc nechtělo, trávily v nich vždy nejméně hodinu. „Ale po týdnu už jsem se cítila lépe,“ uvedla Lenka Antošová.

A právě o aklimatizaci na teplo a neobvyklé podmínky jde. Proto některé státy využívají podobné místnosti už delší dobu. „My jsme ale kromě Britů a Němců jediní v Evropě, kteří jdou touto cestou,“ řekl Martin Doktor, sportovní ředitel ČOV. Vedle Prahy mohou sportovci podobnou komoru použít také v Olomouci.

FOTO: ČOV / MARKÉTA NAVRÁTILOVÁ

Myslete
na každý
MÍČ.

Myslete

www.uniqua.cz

FOTO SPORT: PAVEL MAZÁČ

Vynikající běžkyni vedla již v mládežnických kategoriích, znovu začaly spolupracovat v roce 2017. „V závěru kariéry se pracuje se svěřencem úplně jinak než s mládeží. Vztah trenér – svěřenec je konkrétně u nás o kompromisech, naslouchání, respektu, ale i přátelství a kamarádství. Zároveň musí být oboustranná důvěra a musíme věřit v to, že co trénujeme, to ještě někdy povede. Pokud je trenér kamarád a není zároveň autorita, svěřenec ho sežere a je po výkonu,“ líčí Jandová.

Sladný tandem těží ze zkušeností. „Zuza už zná dokonale své tělo a já znám dokonale ji, což je skvělá kombinace. Jen tak se vzájemně nepřekvapíme. Já jí říkám, že ve čtyřiatřiceti letech se stále dá běhat se světovou špičkou, ale jsme nohama na zemi a o světový rekord už rozhodně nepůjde. Jsem zároveň realista a tréninkové ukazatele mi hodně napoví, na co Zuza ještě má. Letos to bylo na hraně 55 sekund. Příští rok potřebujeme více zdravotního štěstí, přece jenom

s věkem přibývá i špatných dnů, kdy tělo prostě protestuje a hlava není schopna dostat výkon z těla.“

O dlouholetý přátelský vztah se Jandová s Hejnovou mohly opřít i v krizové době odložení Her a zároveň nemoci, kterou procházela trenérka. „Tuto sezonu bychom obě rády vymazaly z kalendáře a hledáme cestu, která povede k vytouženému finále na olympijských hrách, na které bychom se rády společně podívaly. Otázka je, jestli Hry budou v příštím roce a za jakých podmínek, jaké budou podmínky přípravy. To vše je zatím ve hvězdách. Naštěstí jsem v improvizaci kovaná a baví mě i velké výzvy. A tato rozhodně velká je,“ konstatuje Jandová.

Tak trochu jiné Hry

O tom, v jaké podobě by olympijské hry v Tokiu v roce 2021 mohly proběhnout, by mělo být jasněji do konce roku. Organizátoři, japonské úřady i Mezinárodní olympijský výbor řeší například načasování a způsoby testování na

„Virus nahrál mladým, nepříliš zkušeným sportovcům, kteří posun kvitují a mají o rok více času sbírat zkušenosti,“ tvrdí Dana Jandová, trenérka šampionky Zuzany Hejnové, o níž tvrdí: „Potřebuje více kvalitních závodů na rozzávodění, aby si mohla nastavit hlavu na velký výkon.“

COVID-19, případnou karanténu, očkování, dopravu, snížení nákladů či omezení některých aktivit včetně úprav ceremoniálů.

„Nikdo od nás nemůže očekávat, že teď řekneme: Takhle budou vypadat Hry za deset měsíců,“ řekl Thomas Bach, prezident Mezinárodního olympijského výboru. „Pandemie bude mít na Hry vliv, ale ty si zachovají charakter akce, která spojuje celý svět. Bude na nich 206 zemí, tým uprchlíků, olympijská vesnice a zahajovací i závěrečný ceremoniál. V Tokiu uvidíte a budete vnímat olympijskou atmosféru, jen přizpůsobenou novému světu, ve kterém žijeme.“

Organizátoři již odvedli obrovský kus práce ve snaze zvládnout dosud nevída-

POHLED Z JAPONSKA

„Od doby, kdy v roce 2013 Tokio získalo pořadatelsví olympijských a paralympijských her v roce 2020, začalo Japonsko připravovat vše pro jejich úspěšné uspořádání. Znamenalo to zapojení celého národa a země. Spád nabraly například televizní pořady, které připomínaly předchozí olympijské i paralympijské hry a také ukazovaly přípravu japonských sportovců na Hry v Tokiu. Jakmile se ale 24. března 2020 Hry přesunuly, tahle témata se objevovala jen málo a lidé se soustředili na celosvětové šíření viru. Celé Japonsko mělo být už šest měsíců před startem Her nadšené a plné energie, ale v tu dobu napanovala žádná olympijská atmosféra.

Změnilo se to 23. července 2020, rok do nového termínu Her. Při speciálním ceremoniálu plavkyně Rikako Ikee, které loni diagnostikovali leukemii, na olympijském stadionu pronesla silnou řeč na téma naděje, spojenou

s vlastní zkušeností. Mě osobně její slova velmi dojala, protože lidem připomněla hodnoty sportu a také potřebu vidět před sebou maják a díky tomu čelit nesnázím.

Od té doby se sportovní akce v Japonsku vrací k „novému normálu“ a znovu se objevují zprávy o sportovcích trénujících na Hry v Tokiu. Vedle toho japonská vláda jedná od září s relevantními organizacemi ohledně opatření proti COVID-19 a zajištění bezpečných Her pro všechny, což je obrovský úkol.

Na základě informací od vlády uspořádáme v prefektuře Kóči předolympijské tréninkové kempy pro české týmy. Díky efektivním a odpovídajícím opatřením proti šíření infekce připravíme to nejlepší možné a bezpečné prostředí pro české sportovce, a to od vstupu do Japonska, přes kemp v Kóči až po cestu do olympijské vesnice tak, aby se sportovci mohli soustředit na svůj vý-

kon bez obav. Navíc v listopadu v Kóči oslavíme sté výročí česko-japonských diplomatických vztahů. To bude dobrá příležitost seznámit místní lidi s Českou republikou a podpořit dobrou atmosféru před kempy.

Svět je pořád v tmavém tunelu nepředvídatelné globální krize způsobené virem. Ale my si tu v Japonsku necháváme olympijský oheň planoucí v lucerně. Doufáme, že tahle lampa se promění ve velký oheň, který se rozhoří 23. července 2021 při zahajovacím ceremoniálu v Tokiu. V červenci začal další rok plný výzev nejen pro nás v Japonsku, ale pro všechny lidi na světě, kteří mají co do činění se sportem. Ale já věřím, že největší tma bývá před svítáním.“

TAKANOBU MIYAGAWA, někdejší profesionální gymnasta, hlavní kontaktní osoba pro tréninkové kempy českých sportovců v Kóči

nou situaci. Přeložit největší sportovní akci světa znamená změnit tisíce věcí.

„Vezměte si třeba jen olympijskou vesnici. Ta se měla letos na podzim proměnit na byty. Takže všichni, kdo o ně měli zájem, musejí ještě rok počkat,“ říká Martin Doktor, sportovní ředitel Českého olympijského výboru. „Podobné je to se sportovišti, kde už byly naplánované jiné akce. Ale Japonci dokázali prakticky všechno vzít a posunout o rok, ať už se to týká ubytování mimo olympijskou vesnici, nebo třeba zajištění přípravných kempů.“

Do Tokia se ve velkém předstihu před Hrami chystal například lezec Adam Ondra. V prefektuře Kóči jsou díky spolupráci Českého olympijského výboru a jednotlivých sportovních svazů s tamní samosprávou připravené tréninkové prostory pro atlety a plavce. Pro rychlostní kanoisty vyrostlo v Susaki zázemí přímo u vody.

„V Kóči jsou ohromně vstřícní. Je znát, jak důležité pro Japonce je, aby Hry

„JAPONCI NÁM ŘÍKAJÍ, ŽE PŘECI NEMOHOU DOPUSTIT, ABY SE HRY V TOKIU NEUSKUTEČNILY, ALE TY V PEKINGU O PÁR MĚSÍCŮ POZDĚJI ANO.“

MARTIN DOKTOR

a všechno kolem nich proběhlo. S lehkou nadsázkou nám říkají, že přece nemohou dopustit, aby se Hry v Tokiu neuskutečnily, ale ty v Pekingu o pár měsíců později ano. I když spousta věcí asi bude jinak, než jsme byli zvyklí, věřím, že Hry v Tokiu budou perfektně zorganizované,“ doplňuje Doktor.

Rok navíc jako komplikace

Pro české judisty je závěrečný přípravný kemp před tokijskými Hrami naplánovaný v Beppu. Japonsko je pro judo zemí zaslíbenou a sparring se zahraničními soupeři je pro judisty v přípravě nesmírně důležitý. Jenže nejen v tomto ohledu je letos všechno jinak. V červenci si místo

cesty do Japonska reprezentanti včetně Lukáše Krpálka, olympijského vítěze z Ria, zatrénovali aspoň se slovenskými kolegy.

„Když se kolotoč zastavil, právě vrcholila dvouletá olympijská kvalifikace a chyběly dva měsíce do pražského mistrovství Evropy. Byli jsme nastavení a namotivovaní, že to sfoukneme a dáme si pauzu, než začne nový cyklus. Úplně se nám rok navíc k ničemu nehodí. Spíše jsou to komplikace. Někteří závodníci měli přerušena studia do olympijských her, jiní si podali přihlášky s tím, že začnou po Hrách studovat,“ vypráví reprezentační trenér Petr Lacina. →

INZERCE

OLYMPIJSKÉ STOLETÍ 1920-2020

VÝSTAVA OFICIÁLNÍCH OLYMPIJSKÝCH PLAKÁTŮ

Písecká brána, K Brusce 5, Praha 6 - Hradčany
Jen v říjnu 2020! Vstup zdarma.

TOKYO 2020

FOTO SPORT: PAVEL MAZÁČ

Lukáš Krpálek se chystá na obhajobu zlaté medaile z Ria, byť v těžší váhové kategorii, ale našel si čas i pro talenty na letním kempu v Kácově

Neplánovaná pauza se pro judisty stala alespoň možností, jak nabrat síly. „Olympijská kvalifikace je velice dlouhá a náročná záležitost, tak jsme krizi využili nejdříve k odpočinku. Poté jsme se věnovali kondiční přípravě, individuální technice, ale také doplňkovým sportům. Hráli jsme hlavně plážový volejbal, fotbal a nohejbal. V létě jsme pak absolvovali sérii kempů, jejichž obsahem byla zápasová příprava a také několik přípravných turnajů. Vše ve spolupráci se slovenskými a polskými judisty, takže to byl na danou situaci velice kvalitní trénink. To jsem byl hodně spokojen,“ pochvaluje si Lacina.

Podobně jako vodní slalomáři mají i judisté před sebou vidinu alespoň jednoho velkého vrcholu sezony, navíc také před domácím publikem, aktuálně v termínu 19. až 21. listopadu. „Odsun Her je samozřejmě nepříjemná záležitost, ale nezbývalo či nezbývá než skutečnost přijmout a připravit se na rok 2021. Máme výhodu, že květnové domácí mistrovství Evropy se přesunulo na listopad, takže musíme být stále ve střehu a připravení. Nemůžeme si dovolit cokoli vypustit a pak se vymlouvat, že to bylo všechno nejisté,“ říká Lacina.

Přesto také on musel se svými svěřenci občas hasit slabší chvíle. „Příliš řešili, zda budou, nebo nebudou podzimní turnaje olympijské kvalifikace nebo mistrovství Evropy. Ale to jsme si jednoduše

vyříkali a byli zpátky. Dokud akce nebudou oficiálně zrušeny, musíme makat, tomu všichni rozumí. Pokud se zruší, upravíme program a pojedeme dál.“

S Hrami v Tokiu se o rok odkládá také finální olympijská kvalifikace basketbalistů, kteří jako jediní čeští zástupci týmových sportů mohou ještě usilovat o místo v olympijském turnaji. Tým vedený izraelským koučem Ronenem Ginzburgem uchránil nejen fanoušky šestým místem i krásnou hrou na mistrovství světa 2019 a tuhle euforii si chtěl přenést i do boje o poslední místenky pro Hry.

„Na jednu stranu jsme byli v dobrém rytmu, připravení hrát v červnu, necelý

rok po mistrovství světa, kvalifikaci. Ale když se stane něco, co nemůžete ovlivnit, neuděláte s tím nic. Pořád máme hráče v dobrém věku, takže rok odkladu není rozhodující. Mladým hráčům to dává rok navíc připravit se na tuhle akci. Nikdy nebudeme vědět, jestli tohle všechno bylo dobře, nebo špatně. Takže kromě zklamání z toho, že jsme nemohli navázat na mistrovství světa, je to jedno,“ míní Ronen Ginzburg.

V této chvíli platí, že kvalifikační turnaj v kanadské Victorii by měl začít 29. června 2021. Národní tým se ve své skupině utká s Tureckem a Uruguayí. Následuje semifinále proti dvěma nejlepším ze druhé skupiny, kterou vedle domácí Kanady obsadily Čína a Řecko, a finále. Do Tokia se podívá jen celkový vítěz.

Basketbalová reprezentace absolvovala v létě dva přípravné kempy. „To mělo svůj význam nejen po basketbalové stránce, ale také z pohledu přátelství, komunikace. Většina hráčů netrénuje pohromadě, bylo důležité jim připomenout náš systém, podívat se na mladé hráče, nechat je hrát na vysoké úrovni, ale také být spolu.“

S hráči setrvává v kontaktu. „S těmi, kteří jsou v Česku, je to snazší. Ale se všemi komunikujeme po telefonu nebo mailu. Sledujeme jejich utkání, i když za současné situace nevíte, jestli budou hrát příští zápas, nebo ne. Je to těžší v tom ohledu, že nemůžeme cestovat a vidět je v akci,“ říká Ginzburg. „COVID-19 vytáhl mnoho hráčů z rytmu. Jako tým trénujeme měsíc nebo dva před akcí, nevím, v jaké formě se hráči vrátí. Ale o týmového ducha nemám strach, to není problém.“ □

PŘIBUDOU I SPECIÁLNÍ ČISTIČKY

Analýza pitného režimu, výživa, spánkový režim a aklimatizace, k tomu chladicí bazénky, vesty i další materiály – to vše se řeší směrem k olympijským hrám v Tokiu již dlouhodobě. Stejně jako téma sportovní imunologie, kterým se zabývá profesor Libor Vítek, nebo epidemiologie, ve které radí Českému olympijskému týmu přední odborník, profesor Jiří Beran.

Právě imunologie a epidemiologie nabývají v „době covidové“ na významu. Roušky patřily do výbavy olympijské výpravy pravidelně i v minulosti – kvůli virům nebo smogu. Ted' však šéflékař Jiří Neumann pečlivě vybírá nejvhodnější typy pro neúčinnější ochranu sportovců a členů týmu. A do výbavy nejspíš přibudou i speciální přenosné čističky vzduchu.

„Plánujeme jimi vybavit společné prostory v olympijské vesnici, tedy klubovnu a medicínské zázemí, kde se bude pohybovat více lidí najednou. A budeme s sebou mít i pár pohotovostních čističek, pokud by bylo třeba umístit je na některé z pokojů,“ řekl Martin Doktor, sportovní ředitel Českého olympijského výboru a šéf mise pro olympijské hry v Tokiu.

CZ BASKETBALL

ČESKO

URČUJ PRAVIDLA

HLAVNÍ PARTNEŘI

HOME
CREDIT

Kooperativa
VITENIA INSURANCE GROUP

HYUNDAI

SKUPINA ČEZ

TipSport

PARTNEŘI

ČEPS

bložek

MONDO

GO3

Nike

molten
For the real game

ensana

GENERÁLNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

ČD

Česká televize

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

iDNES
Premium

DNES

Radiožurnál
Český rozhlas

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

BIG
MEDIA

BASKETMAG.CZ

PŘESUN
HER

Nejtěžší olympijská skládačka

Rušily se v době válečných konfliktů. Poznamenaly je politické bojkoty. Ale úplně poprvé čelí přesunu o jeden rok. Hry XXXII. olympiády v Tokiu plánované na rok 2020 proběhnou od 23. července do 8. srpna 2021. Jejich přeložení znamená, že je znovu třeba poskládat puzzle o stovkách tisíc dílků.

OLYMPIJSKÁ VESNICE

Nově vybudované „sídlíště“ skýtá 18 000 postelí pro sportovce a členy týmů nebo třeba dvoupodlažní jídelnu o rozloze 18 500 m² pro olympijské i paralympijské hry. Pět tisíc apartmánů měli už letos po OH převzít developpeři a proměnit je v byty. I v nejlidnatějším městě světa se však povedlo zajistit, že srdce Her zůstane stejné.

SPORTOVCI A KVALIFIKACE

Soutěžit se bude ve 33 sportech a 339 disciplínách za účasti 11 000 sportovců z 206 zemí světa. Než svět zastavila nemoc COVID-19, splnilo kvalifikace 57 procent sportovců. Tato místa zůstávají rozdělená. Pro zisk zbývajících jsou již nastaveny upravené kvalifikační systémy ve všech sportech. Program OH se změnil jen málo.

NÁKLADY

Náklady na olympijské hry jsou dle údajů od organizátorů 12,6 miliardy dolarů. Vzhledem k posunu přidal Mezinárodní olympijský výbor 800 milionů dolarů zejména na pomoc sportovním organizacím. Federace a národní olympijské výbory totiž po OH dostávají podíl z vysílacích práv, což se nyní odkládá. Hry se konají za podpory 14 top partnerů MOV. Celkem 67 domácích sponzorů pak přináší do rozpočtu organizátorů 3,3 miliardy dolarů. Se všemi bylo třeba řešit, zda jim ekonomická situace dovolí pokračovat.

SPORTOVIŠTĚ

Některá ze 42 sportovišť vznikla už pro OH v roce 1964, některá vyrostla nově, některá jsou jen dočasná.

Pro všechny už existovaly plány na další akce. A ty musely počkat.

Hry ovlivňují celé

Japonsko, maraton se poběží v Sapporu, cyklistika se odehrává v Izu, fotbal či baseball se hrají v řadě dalších měst.

MÉDIA

Na Hry se akredituje zhruba 25 000 novinářů. Hlavním pracovním místem je pro ně Tokyo Big Sight, největší japonské kongresové a výstavní centrum.

Tady už měli plány na rok 2021 jasně dané, což organizátorům způsobilo pořádný bolehav, ale prostory se podařilo zajistit i na příští rok. Televizní pokrytí je pro OH nesmírně důležité vzhledem k příjmům z vysílacích práv.

ZAMĚŠTNANCI A DOBROVOLNÍCI

Organizace Her by se neobešla bez práce 150 000 dobrovolníků, zaměstnanců a dalších pracovníků. Odložení

Her přineslo nejen potřebu úspor na straně organizačního týmu, ale také hledání dalších dobrovolníků, kterých je třeba 80 tisíc. Pětina z nich, často například studentů, už má na rok 2021 jiné plány.

UBYTOVÁNÍ A VSTUPENKY

Japonci projevují ohromnou ochotu přesunout co nejvíc věcí prostě jen o rok. Týká se to také ubytování v hotelech pro členy týmů nebo novináře. A stejně tak vstupenek. Těch se jen v Japonsku prodalo 4,48 milionu kusů a zájem výrazně převyšoval nabídku.

Vstupenky je možné vrátit, pokud roční odložení Her způsobilo jejich majitelům komplikace.

DALŠÍ AKCE

Odložení olympijských her způsobuje dominový efekt. Posunout o rok se tak musely další velké mezinárodní akce – například mistrovství světa v atletice, Světové hry v Birminghamu nebo Evropský olympijský festival mládeže, které proběhnou až v létě 2022.

S jakými cíli vstupujete do nové sezony?

TEXT: MICHAL JEŽDÍK

CHRISTOS BAFES

basketbal, sportovní ředitel euroligového týmu Olympiacos Pireus

„Tato otázka může mít mnohem více dílčích otázek, které jsme si kladli od chvíle, kdy nás poprvé přímo ovlivnila pandemie COVID-19. Věřím, že odpověď je jednoduchá. Musíme i nadále usilovat o dosažení nejlepšího možného. Olympiacos

se v posledních letech právě takovým příkladem stal, když z nemožného učinil skutečné. Jaké jsou naše cíle? Především chceme vytvořit co nejlepší podmínky pro sportovce, realizační tým a všechny zaměstnance klubu. Naší první prioritou je zajistit pro ně wellbeing, nejen vítězství. Proto je naším hlavním zájmem zdraví každého. Nicméně tým je živým organismem a během sezony určitě budeme čelit zdravotním i jiným problémům. Abychom uspěli, musíme být jednotní a zachovat klid. Panika je v těchto případech tím nejhorším rádčem. Stávající situace je neobvyklá, ale musíme pokračovat. Musíme vytvořit vhodné prostředí a věříme, že nakonec dosáhneme požadovaného výsledku. Žádoucím výsledkem, pokud jde o sportovní část, je náš návrat mezi osm nejlepších mužstev Euroligy a vytvoření týmu, na který se fanoušci budou rádi dívat. Pojdme si všichni užít hru a zůstaňme zdraví a v bezpečí.“

MAREK PAKOSTA

volejbal, předseda svazu

„Cílem je, aby proběhly naše dlouhodobé soutěže. Provozně se připravujeme na to, že se budeme potýkat s případnými omezeními, např. z hlediska

diváků, hráčů či členů klubu. Snažíme se upravit kritéria tak, abychom se s takovými situacemi dokázali vyrovnat a byli schopni soutěže dohrát a vyhodnotit. Na úrovni mezinárodní je pak naším cílem, aby v roce 2021 vůbec plánované akce proběhly. Pro nás je to z pozice pořadatele ME mužů 2021 v Ostravě zásadní. Osobně si přeji, aby celospolečenské vnímání COVID-19 postupně směřovalo od značné míry restriktivního postoje k racionálnímu, abychom se naučili s faktem, že je zde další virové onemocnění, žít a sport začali vnímat jako ideální prostředek pro prevenci a zvyšování odolnosti populace.“

PETR RYŠKA

plavecké sporty, předseda svazu

„Průběh nadcházející sezony je jistě velká neznámá pro většinu sportů a plavání patří do skupiny těch, které budou na vývoji pandemie nejvíc závislé. Proto hlavním cílem je podpora a motivace klubů, funkcionářů, trenérů i sportovců takovým způsobem, aby neztratili o plavecké sporty zájem a pracovali pro plavání kvalitně a s nadšením. Tyto pobídky budou materiální i metodické. Ze sportovních cílů je tím hlavním úspěšné vystoupení na OH, které se, pevně věříme, budou konat příští rok v létě. A také reorganizace reprezentačních družstev, která měla být dokončena již letos, ale vzhledem k situaci se o rok prodloužila.“

FILIP PROCHÁZKA

baseball, trenér reprezentace U15

„Pokud se ME v roce 2021 uskuteční a pokud budeme moci kvalitně trénovat, tak do toho jdeme vždy naplno. Cíle máme ty nejvyšší, tedy vyhrát mistrovství Evropy U15.“

JIŘÍ KOTRBA

fotbal, ředitel sportovně technického oddělení FAČR

„Všechna naše oddělení čeká na podzim pestrý program. Zde jsou jejich klíčové úkoly:

TRENÉRSKO-METODICKÝ ÚSEK: a) zapracovat nové znění Konvence UEFA o vzdělávání, což znamená změny ve struktuře vzdělávání, včetně zavedení nové licence Trenér mládeže UEFA B, b) dokončení textu učebnice UEFA B licence, aby pomáhala trenérům zejména v kategorii starších žáků a dorostů, včetně doplnění textu videometodikou z tréninkového procesu, c) zapojení mládežnických reprezentačních trenérů do vzdělávání, d) vzdělávání učitelů na úrovni škol a školek, e) vzdělávání vzdělávajících se přesouvá k trenérům do klubů, f) využití poznatků z toho, co nás naučila covid pauza, a to je on-line výuka v kurzech i externích seminářích a videokonference.

GRASSROOTS ÚSEK: hlavním cílem neprofesionálního a mládežnického fotbalu je při zachování všech zdravotních a preventivních opatření proti šíření COVID-19 udělat maximum pro hraní fotbalu na všech úrovních, aby se uskutečnilo co nejvíc tréninků, zápasů a turnajů všech věkových kategorií, k čemuž má také přispět aktuální desatero pravidel vydané fotbalovou asociací. Dalším důležitým projektem je nastartování projektu Fotbalu ve školách, pro který byla zřízena i nová pozice manažera fotbalu ve školách. Jedná se o program ve spolupráci s UEFA. K tomu jsou tradiční soutěže a turnaje, jako například McDonald's Cup, Školní fotbalová a Středoškolská futsalová liga. Chceme výrazněji proniknout do školního prostředí, aby se fotbal stal pro děti i učitele atraktivnějším a běžnou součástí pohybových aktivit v rámci vyučování i mimo něj, například v družinách.

ODDĚLENÍ ELITNÍ MLÁDEŽE: v úseku mládežnických reprezentací bychom rádi zachovali chod všech reprezentačních výběrů a postupili z kvalifikací. Důraz budeme klást na aplikaci nových technologií, včetně analýzy pohybu a výkonnosti hráčů, včetně ukládání DATA do XPS. V úseku akademií dokončujeme obsah tréninkového programu pro U14 a U15 a budeme pokračovat v pravidelném vnitřním vzdělávání šéftrenérů, hlavních trenérů a fyzioterapeutů. Zahájíme také systematické využívání GPS systému do tréninkového procesu (pro každého hráče vesta a čip). Do prosince budeme nabírat DATA a na jejich základě budeme individualizovat přípravu. V plánu jsou i testy v terénu a úprava obsahu hodin tělesné výchovy na základní škole s cílem zdokonalovat specifickou běžeckou lokomoci. Je toho hodně, ale všichni se na to těšíme.“

MARTIN KOMÁREK

hokejbal, předseda svazu

„Naším základním cílem je umožnění zápasové konfrontace pro všechny celky přihlášené do soutěžního ročníku. Jako ostatní sporty i my jsme si plně vědomi, že podzimní i jarní část soutěží může

a bude ovlivněna karanténními opatřeními, kdy jednotliví hráči, trenéři nebo celé celky nebudou moci po určité době trénovat a hrát utkání. Jsem přesvědčen, že společností a celé sportovní komunitě v České republice se uvedené podaří ustát a zvládnout.“

JAROSLAV KORČÁK

softball, hlavní kouč mužské reprezentace

„Vzhledem k tomu, že na české scéně softballová sezona probíhá od června dle plánu, naše plány se na příští rok moc nemění. Absolvujeme zimní přípravu a jarní herní přípravu s cílem obhajoby zlata na ME

na konci června 2021. Nicméně jsme během letošního roku přišli o herní soustředění v Japonsku a ME bylo odsunuto na příští rok. Další rušení akcí však nepředpokládám.“

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

JAROSLAV BERKA

florbal, sportovní ředitel AC Sparta Praha a hlavní trenér reprezentace U19

„Na klubové úrovni je v nadcházející sezoně naším hlavním cílem být stabilním, příjemným a nadále vyhledávaným místem pro

rozvoj našich členů. Chceme ukázat, že se lze chovat v rámci nastavených opatření a respektovat je, ovšem nepanikařit, dobře a transparentně vše komunikovat a efektivně umožnit dělat florbal na té nejvyšší možné úrovni. Vedlejším cílem je to, že jsme v rámci managementu díky krizi spojené s COVID-19 přešli na online systém řízení lidí, který chceme využívat v maximální možné míře. Tzn. náš dlouhodobý cíl v podobě digitalizace správy oddílu dostal vyšší prioritu a udělali jsme a stále v něm děláme významné kroky. S reprezentací je mým prvořadým cílem udržet kvalitu přípravy na blížící se MS na stejné úrovni, jak bylo plánováno před krizí. V žádném případě se nám nemůže stát, že použijeme krizi jako možné alibi na polevení v přípravě či omluvu snížené výkonnosti.“

JIŘÍ KEJVAL

předseda Českého olympijského výboru

„Hlavním cílem pro příští sezonu je účast českých sportovců na olympijských hrách v Tokiu a zajištění co nejlepšího možného

servisu a příjemného prostředí pro ně za daných podmínek. Cíl na první pohled vypadá banálně, ale v kontextu dnešní doby se jedná o ambiciózní projekt. Obtížné bude téměř všechno. Je naší rolí podpořit sportovce v tom, že má smysl obětovat energii, prostředky a zaujetí pro přípravu, i když olympijské hry proběhnou možná trochu jinak než obvykle, a připravit je na různé scénáře. I trenéry a funkcionáře musíme podpořit, aby stejně jako sportovci věřili tomu, že po letošní obrovské deziluzi je dobrá šance, že olympijské hry v příštím roce proběhnou. Musíme zaujmout sponzory i v dnešní, pro ně ekonomicky složité době a ukázat jim, že podporovat Český olympijský tým dává smysl. Také dohodnout podporu od státu a hlavně zorganizovat důstojné zázemí v zemi, do které dnes nemůžete cestovat. Přesto já i moji spolupracovníci z ČOV věříme, že tokijské hry budou v příštím roce skvělé.“

TOMÁŠ CVIKL

squash, předseda svazu

„Vzhledem k situaci, která se poměrně často a relativně významně mění, a vzhledem k tomu, že naše sezona bude tento rok výjimečně začínat až od 1. října, je naší hlavní ambicí pro nadcházející sezonu: a) podle plánu začít.

A za b) beze změn dokončit. Uvidíme, jak to celé dopadne. Nechtěl bych si na to vsadit.“

JIŘÍ PONIKELSKÝ

výkonný ředitel ČT sport

„Sezona 2020/21 bude pro program ČT sport velmi složitá. Mnoho nerealizovaných akcí z jara se přesunulo do podzimu. A hlavně nás čeká opětovná příprava a realizace neuskutečněných akcí, hlavně fotbalového EURO a olympijských

her. Nejsložitější na všem je, že nevíme, s jakými variantami můžeme počítat, a tak si nezbývá přát nic jiného, než že se vše brzo vrátí do starých kolejí a sport, profesionální i amatérský, přestanou omezovat všechna složitá a leckdy i nepřehledná nařízení. Vysílací program pro sezonu 2020/21 je opět krásně poskládaný akcemi, které mají celospolečenský přesah, a my se budeme opět snažit zprostředkovat především českou stopu ve světě sportu a tím i motivovat děti, mládež k pohybu, tedy sportu, což je náš hlavní cíl.“

ZBYNĚK ŠPAČEK

stolní tenis, předseda svazu

„Těžká, přetěžká otázka. Světový stolní tenis je v částečné krizi. Odloženy byly olympijské hry, kvalifikace na ně, světový a evropský šampionát dospělých, stejně tak i všechna světová mládežnická mistrovství, a to do konce letošního

roku. Nevíme tím pádem, co se bude dít na podzim, v zimě i na jaře příštího roku. Bohužel to nemáme ve svých rukou. Stále slýchávám: není to fér, nemohli by se zúčastnit všichni, proto odkládáme. Kdy to však nastane? My v českých podmínkách plánujeme vše s největší péčí, vždy s nějakým plánem B. Alespoň něco odehrát, tak, aby se nejen trénovalo, ale i soutěžilo. Pokud vše půjde bez problémů, chtěli bychom odehrát na podzim všechna národní mistrovství mládeže odložená z letošního jara, Evropskou ligu, tedy kvalifikaci na mistrovství Evropy družstev dospělých, klubové evropské poháry, regionální evropské turnaje a samozřejmě ligové soutěže. A na jaře, konečně, odložené mistrovství Evropy a světa, a také olympijskou kvalifikaci. Naším cílem je účast na olympiádě. Máme připraven i nový koncept s televizí Arena Sport, která dává světovému stolnímu tenisu mimořádný časový prostor. A teď do konceptu zahrne i český stolní tenis. Já bych si osobně moc přál, aby nás koronavirus co nejdříve opustil a s tím spojená opatření byla nastavena tak, abychom se mohli co nejvíce utkávat a soutěžit. Zejména mi jde o mladé hráče a hráčky. Ti, aby prodali vše, co natrénovali. V tom vidím hlavní smysl činnosti svazu a sportování.“ □

INZERCE

Podporujeme rozvoj odbornosti.

Česká trenérská akademie ČOV

treneri.olympic.cz

FRANTIŠEK RÓN mluví jasně a srozumitelně. Vášně a nadšení pro basketbal je cítit z každého slova. Ví o něm snad úplně všechno a hledá inspiraci v ostatních sportech. Zdá se, že nikdy nespí, má oči neustále otevřené a svou energií dokáže nakazit i uschlý starý strom. I proto se už po tři desetiletí řadí mezi českou trenérskou elitu a s neutuchajícím nadšením dál předává své bohaté zkušenosti.

TEXT: JIŘÍ NIKODÝM

Přestaň blbnout s obranou, napsal mi mentor

Proč jsem se stal trenérem?

„Basket mě vždycky hodně bavil. V dorosteneckých letech jsem ještě jako hráč v Bohemians o basketu začal hodně přemýšlet, k čemuž mě vedl trenér Vladimír Martinák, který mě k trénování nasměroval. Někdy ve věku 18 let jsem se kvůli nemoci a zranění ocitl na rok mimo. On mi ale řekl, abych chodil na tréninky, pomáhal a díval se. Zapojili mě i do tehdy známé a úspěšné sportovní přípravy Klokánek. Tam jsem začal s trénováním u dětí, což mě hrozně chytlo. Šel jsem pak na FTVS studovat metodicko-trenérský obor. Na škole jsem potkal osobnosti, které mě formovaly. Doc. Lubomír Dobrý a dr. Emil Velenský byli iniciátory myšlenek, protože oni nás vedli tak, abychom sami poznávali a na věci sami přicházeli. To mě tak nastartovalo, že jsem se jednoznačně rozhodl, že chci trénovat.“

Moje nejsilnější vlastnost?

„Už od raného trenérského věku jsem chtěl mít ty nejčerstvější informace. Docela dobře jsem si z nich dokázal ujasnit, jak vypadá hra a vytvořit si vzorce pro trénování. Měl jsem velký zájem o americký basket, kde jsem si našel kamaráda Ricka Boyage, univerzitního trenéra, který mě zásoboval informacemi. Tím jsem v prvních letech trénování hodně získal. Myslím, že jsem dobře dokázal pracovat s hráči, dost jsem jim naslouchal. A dokázal jsem je psychologicky i diplomaticky vést. Často zaznívalo, že trénuji týmy, které by mohla

trénovat i uklízečka. Ale každý takový by si měl zkusit postavit se před ty hráčské osobnosti, komunikovat s nimi, správně je motivovat, najít jim vhodné role a sladit je. Třeba v Pezinku byl na přelomu století strašně silný tým postavený pro evropské poháry a v šatně seděli skvělí hráči jako Ristanovič, Naglič, Zadavec, což v té době bylo i národnostně složité. Půlku týmu pak tvořili slovenští reprezentanti, takže si projít takovým týmem nebyla žádná legrace. Právě tady se, myslím, projevil můj důraz na vztahy jako moje silná stránka.“

Co na mě mělo největší vliv?

„Vláda Martinák z Bohemky byl trenér, který mi dal prvotní impulz. Docent Dobrý měl neskutečné znalosti, byl neuvěřitelně skvělý pedagog. Neříkal, abychom si něco konkrétního přečetli, ale naučil nás o basketu přemýšlet a rozebrat si ho. Razil myšlenku, že trénink musí hráče posunout, aby se zlepšoval. Po škole jsem se stal metodikem tehdejšího federálního basketbalového svazu. V jedné kanceláři jsem seděl s reprezentačním trenérem Pavlem Peterou a ústředním trenérem mládeže Františkem Kovářem. Kovář dokázal zařídit neskutečné věci, byl skvělý, energický manažer juniorských týmů. A Petera byl manažer na druhou. On v podstatě předběhl dobu, byl manažerem ve stylu manažerů fotbalových klubů v anglické Premier League. Měl tým lidí u reprezentace, které dokázal fantastickým způsobem

koučovat. Trénoval tým hráčů, ale zároveň koučoval i realizační tým. Sledovat každý den Peteru i Kováře mi dávalo silné impulzy. Díky Peterovi jsem se dostal ještě za socialismu do USA, kde jsem se seznámil s Rickem Boyage. Já jezdil za ním na stáže na univerzitu a on k nám přijížděl na semináře a moje kempy do Poděbrad. Měl jsem přístup ke všemu, co dělali v Americe, a večer jsme si povídali u piva, co a jak trénovali a proč. Tehdy jsem od něho získával rozdílové informace, které nám v USK přinášely výhodu.“

• • •

Moje trenérská filozofie?

„Na prvním místě je u mě pokora. Člověk něčeho dosáhne, ale není to konečné. Pokora plyne z toho, že si párkrát rozbiješ hubu. Ve 33 letech jsem vzal seniorský reprezentační tým a v kvalifikaci na mistrovství Evropy jsem si uvědomil, že to bylo velké sousto a špatné rozhodnutí. Neměl jsem dostatek zkušeností z koučování mezinárodních zápasů a neuvědomil si, že příprava reprezentačního družstva je úplně něco jiného než klubového týmu. Trenérská filozofie spočívá i v neustálém sebevzdělávání. Člověk sleduje utkání třeba na mistrovství Evropy pohledem trenéra a hledá, co by se dalo použít. Chtěl jsem mít dobré vztahy s hráči i s vedením. Nikdy jsem nebyl trenér diktátor, neuměl jsem to. Myslím, že právě z takového přístupu jsem vždycky těžil. USK mi nastartoval kariéru, měl

FRANTIŠEK RÓN

Narozen: 13. 11. 1960

Trenérská kariéra: Bohemians Praha, USK Praha, Pezinok, Opava, Ostrava, Levice, Komárno, Inter Bratislava

Reprezentační týmy: Česko muži, Česko U20 muži, Česko U15 a U16 muži (v současnosti), Česko univerziádní tým muži, Slovensko muži, Slovensko U18 muži, šéftrenér Slovenské basketbalové asociace, šéftrenér ženské složky České basketbalové federace

Největší trenérské úspěchy: 4. místo na univerziádě (1995), 8. místo na mužském ME U20 (2004), 2x mistr ČSFR (1991, 1992), 2x mistr ČR (1993, 2002), 4x mistr SR (1999, 2000, 2010, 2011), osmifinále Saportova poháru (1999, Pezinok)

jsem tam top hráče, profíky, tak jsem nemusel vystupovat jako despota, ale spíš jako mediátor. Trenérská filozofie je hrozně neuchopitelný pojem. Každý si musí vytvořit svůj vlastní pohled a názor. Měl by to být souhrn informací, které se řadí jak do knihovny. Důležité je, aby se z ‚filozofie‘ nestala bublina. Když se v ní uzavřeš, tak se nikam neposuneš. Zažil jsem trenéry, kteří měli svou filozofii za tu nejlepší a nechtěli z ní ustoupit ani ji rozvinout. Mé postoje spočívají v tom, že mám všechno ucelené, ale je důležité a nezbytné být variabilní a svému náhledu na basket přidávat nové prvky a poznatky.“

Nejlepší rada, kterou jsem kdy dostal?

„V USK jsem řešil hru v podstatě jen přes obranu. Měl jsem kliku, že jsme měli skvělé střelce, kteří body potřebné k výhře nastříleli. Jednou mi přišel dopis od docenta Dobrého, který byl pro mě výborný mentor a dával mi užitečnou zpětnou vazbu. Napsal mi, ať už přestanu blbnout s obranou a věnuji se útoku, vytváření pozic, aby hra měla nějaký můj rukopis, abychom nehráli tak živelně. Byla to dobrá rada, vzal jsem si ji k srdci a postupně jsem vybalancoval hru na obou stranách hřiště.“

Moje nejtěžší rozhodnutí?

„Vždycky jsem zažíval těžká rozhodnutí u reprezentačních týmů a týkala se finální nominace. I když všichni řeknou, že se trápíme kvůli třem hráčům, kteří odehrají jen pár minut, je mi to líto, protože ti hráči odmakají přípravu, ale pak je musíš nechat mimo tým. Ale ohromné kvantum těžkých rozhodnutí dělá trenér v každém zápase. Jestli vystřídat určitého hráče, nebo jiného, jestli si vzít time out, jestli změnit obranu atd. Pořád říkám, že koučování je trochu gambling, jako hodit si korunu a čekat, jestli padne panna, nebo orel. Za minutu poté už to všichni vědí a jsou chytří. Zpravidla pak trenérská zkušenost překlápí váhu na stranu úspěchu.“

• • •

Co se mi opravdu povedlo?

„Na univerziádě ve Fukuoce v roce 1995 jsme ve skupině jsme hráli s týmem USA, za který nastoupily budoucí hvězdy NBA Allen Iverson nebo Tim Duncan. O přestávce jsme vedli 46:43 a šli jsme se o pauze vyfotit pod tabuli s naším vedením. Sice jsme prohráli o 15 bodů, ale vyhraný poločas všechny hřeje ještě dnes. Konečné 4. místo stavím hodně vysoko. Trenér musí mít i štěstí, →

k jakému týmu se dostane. Já měl štěstí v USK, kde jsem vedl tým kluků, kteří milovali basket, byli dobří hráči a ohromně soutěživí. Přicházeli spolu do šatny, mohli se zabít na tréninku, ale po něm zase společně odcházeli. Navíc jsem měl na ploše jako asistenta nejlepšího možného trenéra a hlavu na basket Milana Šedivého. S týmem, v němž na hřišti vládli Bečka, Hrubý, Tremel, Geršl a další, jsme vyhráli tři tituly a tím se všichni neskutečně nastrovali.“

Kdy jsem měl pocit, že jsem měl zápas pod vlastní kontrolou?

„Jako hráči prožívají flow, kdy se dostanou do stavu, že na co sáhnou, to vyjde, a každé rozhodnutí je správné, já jsem zažíval podobné stavy. V 5. minutě jsem měl jasný pocit, že rozhodnutí, která budu dělat, mi budou vycházet.“

Co dělám, když cítím, že za mnou družstvo nestojí?

„Pokud se něco podobného stane, člověk by se měl ptát hlavně sám sebe. Já byl většinou angažován do týmů, aby měl úspěchy. Měl jsem kredit a místní hráči mě znali. Cizince jsem musel přesvědčit, že vím, co je basket, že umím trénovat, že hra bude mít hlavu a patu a oni budou mít svou roli. Po týdnu se mi to většinou povedlo. Ano, byli nespokojení hráči, ti jsou vždycky. Dostane třeba nesprávnou roli nebo ji nepřijme, a tím se dostáváš do konfliktu. Nestalo se mi ale, že by se obrátil tým proti mně.“

Do jaké míry rozlišuji v přístupu mezi starým a mladým hráčem?

„Mezi mladými a staršími rozlišuji ve dvou rovinách. V tréninku nikomu neodpustím nic. Chci ale po starším hráči, aby odpustil mladému, že není tolik vyhraný nebo nemá nejvyšší úroveň dovedností. Byl jsem citlivý, když starší borec startoval na mladšího a chtěl dávat najevo svou převahu. Mluvil jsem s ním, že i on byl mladý a měl by působit spíš jako mentor. Martin Rančík v Interu prošel slavnými kluby, byl maximalista a chtěl od spoluhráčů, aby basketu dávali všechno. Jít za každým míčem, rvát se, někoho praštit. Vyčítal jsem mladým, že se s něčím spokojí a stěžují si, že se nedostanou na hřiště. Ale oni na tréninku neukážou, proč je mám

na hřiště poslat, když se neporvou nebo nepřejí staršího hráče.“

Stává se mi někdy, že si vůbec nevím rady?

„Jednou jsme v Ostravě vstoupili do sezony s bilancí 0-7. Už jsem nevěděl, co dělat, zkoušel jsem rozборы, byl jsem hodně hodný, hodně zlý, ale nic nezabíralo. Tým jsem poslal k psycholožce. Podle ní jsem měl u hráčů takovou autoritu, že moje slovo nerozporovali. Dostávali se do situací, které chtěli řešit podle mě, ale neztotožnili se s tím. Hráči jsou od té doby významnou součástí mých předzápasových rozhodnutí. Když by jen odkývali můj plán nebo názor, neměli by pak odpovědnost.“

1990

Od tohoto roku působí František Rón jako profesionální basketbalový trenér. Zúčastnil se mnoha stáží na univerzitách v USA, aktivně se zapojuje do vzdělávání trenérů na všech úrovních.

FOTO: JAROSLAV LEGNER

Čím se trenérsky vzdělávám nebo inspiruji?

„Čím je člověk starší a má ucelený trenérský pohled, tak mě posledních 8 - 10 let inspirují mimooborové záležitosti. Konkrétně mě vždycky nadchnou konference Mosty a semináře Dialogy, kde přednášejí nebo diskutují odborníci z různých sportů i oblastí. Říkám si, aha, takhle to do sebe zapadá, takhle by to mělo vypadat, hrozně mě to obohacuje. Ti mladí trenéři by si měli vyslechnout zkušené odborníky, jak fungují věci i v jiném sportu, protože poznatky a zkušenosti jsou přenositelné.“

• • •

Býval jsem šéftrenérem ženské mládežnické složky, pak jsem se přesunul k mládežnickým kategoriím mužů. Jak jsou na tom mládežnické kategorie ve srovnání se zahraničím?

„Udělal jsem si analýzu obou juniorských MS U19. Chtěl jsem zjistit trendy, kam se bude basket ubírat, to tihle mladí v 19 letech ukazují. Zaměřil jsem se na týmy nám fyziologicky podobné, jako jsou Austrálie, Německo, Španělsko nebo Litva, a vynechal USA, Angolu či Japonsko. Dával jsem si do kontextu naše mladé hráčky a hráče. Vyšlo mi, že jsme mnohem horší v agresivitě a tvrdosti. V momentě, kdy týmy začnou hrát agresivně, naši talentovaní a šikovní jsou poloviční. Na nižší úrovni máme i zakončení pod tlakem. Naši mladí čekají na kontakt, ale v jiných týmech naopak kontakt sami vyvolávají, nejsou z kontaktu překvapení a zakončí. Naši vypadají ve svém věku vyhranější. Musíme ale pohlídat, aby nebyli vyhraní na úkor jejich přetěžování. A je důležité, aby se jejich potenciál dal posunout dál, jestli mají v 16-17 letech ještě prostor ke zlepšení.“

Na co se nejvíc zaměřuju, když poprvé vidím mladého hráče ve věku 15-16 let, abych si řekl, že má zajímavý potenciál?

„Když detekuji talent, na prvních čtyřech místech vůbec nemám basketbalové věci. Dívám se na somatotyp, atletičnost, řeč těla, jak hráč vypadá na hřišti. Jestli hraje se zaujetím, sleduji jeho tvář. Důležitým faktorem je biologický věk. V kategorii U15, současný ročník 2006, ale vidíte v družstvu rozdíl až čtyř let. Tam už narazíte na hotové chlapy

s muskulaturou, kteří již pravděpodobně moc neporostou. Proto říkám, že moje kritéria nestavím tak, jestli umí lépe driblovat pravou nebo levou rukou.“

Jak se daří v basketbalovém prostředí působit na trenéry, že není důležité vyhrávat v mládežnickém věku, ale až v dospělosti, a naopak je nezbytné hráče rozvíjet a utkáni brát jako prostředek ke zlepšení a k vyzkoušení toho, co se hráči naučili v tréninku?

„Je to těžké. U dětí se mají rozvíjet individuální činnosti, rozhodovací procesy. Ale dělají se týmové tréninky, aby se vyhrávaly zápasy, což je špatně a děti se v té souvislosti přetěžují. Aby se vyhrávalo na několika frontách, hrají každý víkend a někdy i v týdnu za různé věkové kategorie. V době, kdy by se měly děti posouvat hlavně tréninkem a ne hraním, je sport v 16 letech už nebatvi. Ale nevymizí to. Ti, kteří chtějí vyhrát v kategoriích U11 nebo U12 a půjdou přes mrtvolu, zůstanou, ale už ubývají

a bude jich čím dál méně. Často vyhrávají ale chtějí i rodiče. Dělají proto přestupy, že jejich holčička půjde do jiného týmu, protože v něm má větší šanci vyhrát třeba národní finále.“

Český basketbal se zaměřuje v tréninkovém procesu na individuální činnosti jednotlivce. Jak se daří tento trend uplatňovat mezi trenéry mládeže a v klubech?

„Myslím, že situace se zlepšuje. Chceme, aby byly děti lepší technicky a v individuálních činnostech, ale nechceme, aby se je učily stroje. Chceme do tréninku zapojovat herní formy a rozhodovací procesy, aby měly jednotlivé činnosti použít ve hře, aby se zrychlovala kognitivní část, tam směřuje celý sport. Hráči neběhají rychleji, ale zrychlení se odehrává ve fázi rozhodování nebo predikce, jak bude hra pokračovat. A právě nejtěžší úkol je, aby individuální činnosti zvládli nejen technicky, ale musíme je dávat do souvislosti s rozhodovacími procesy.“

FOTO: PAVEL MAZÁČ

□

INZERCE

partneři reprezentace inline hokeje

člen mezinárodní federace

Rozvoj odolnosti. Nastavení mysli pro výkon pod tlakem

Dvě rozdílná prostředí, sport a hudba. Jeden na vodě, druhý na souši. Britský jachting a Královská hudební akademie. Oba ze stejné země. Dva experti na lidské zdroje a vysokou výkonnost v konkurenčním prostředí. Jedno společné téma: Co se skrývá za prostředím, ve kterém se rodí špičková výkonnost, odolnost a nastavení mysli pro výkon pod tlakem.

Královská hudební akademie nepracuje pouze s hudebníky, ale se všemi, kteří vystupují na pódiu. Většina z nich má touhu vystoupit a pravidelně se na něj s vášní vracet. Celkový počet studentů se pohybuje kolem 850. Učitelé a lektoři musí při výuce pracovat s faktem, že většina hudebníků jsou perfekcionisté. Cílem všech pedagogů a vzdělávacího systému je posunout každého studenta z bodu A do bodu B. Do pedagogického sboru vybírají pedagogy, kteří umějí a chtějí posouvat studenty vpřed a jsou schopni a ochotni hledat další úrovně dokonalosti.

Pro vedení školy i pro pedagogy je to každodenní proces s vysoce ambiciózními lidmi. Odolnost v tomto případě vnímají jako „tlačit studenty vpřed“ nebo také ochotu stále opouštět své komfortní prostředí. Klíčem je pak vytvářet prostředí, které stimuluje jít na pódium a podat před plným hledištěm výkon na úrovni svého osobního maxima. Základním didaktickým stylem ve škole je pozitivní psychologický přístup.

Jachting je od roku 2014 sportem, jenž systémově a systematicky využívá nejnovější high-tech technologie. Ačkoli je jeho základem pobyt na vodě, některé věci spojené s technologiemi se dají do určité míry naučit na souši. V poslední době se rovněž jachtingu věnuje čím dál více žen. Už to zdaleka není sport pouze pro muže.

Soutěživost pro jachtaře není bezprostřední boj tváří v tvář. Velmi často je to spíše boj na dálku, s časem, počasím a sám se sebou. I proto je hlavním úko-

lem vytvořit koncept rozvoje každému jachtaři zvlášť, s přihlédnutím k jeho osobnostním rysům. Posouvání odolnosti o stupeň výš je klíčovým faktorem. Odolnost vychází z překlenutí mezičasu mezi tréninkem a výkonem.

Královská hudební akademie (Royal College of Music - RCM) přijala systematický přístup navržený tak, aby odstranila jakýkoliv špatný výkon a návyky životního stylu. Zatímco odolnost v plachtění je založena více na osobnosti člověka, v hudbě spíše na jeho chování. Je nutné poskytnout velice kvalitní zpětnou vazbu a vybízet k soběstačnosti. RCM věnuje velkou pozornost názorům, které hudebníci čerpají ze svého řemesla, a také často škodlivým vlivům, které mohou mít dopad na jejich wellbeing. Akademie také společně s londýnskou Imperial College vyvinula simulátory výkonu, které studentům umožňují „vystupovat“ před nepřátelským publikem a nespokojenými porotci.

Aaron Williamon, jeden z ředitelů Královské akademie říká: „Provedením lidí tímto procesem výkonu a poskytnutím šance dostat okamžitou zpětnou vazbu se nesnažíme našim hudebníkům ztěžovat život, ale dáváme jim šanci vidět, jaké to je, když věci fungují dobře a když to dobře nejde. A rovněž jim pomáháme najít strategie pro řešení situací, které se nevyvíjejí dobře, a tyto momenty změnit.“

Prostředí je rovněž klíčovým faktorem wellbeing, zejména při osvojování si holistického přístupu. Jachtaři v Ineos Team

TEXT: MICHAL JEŽDÍK

MICHAL JEŽDÍK

• Vedoucí sportovně metodického úseku České basketbalové federace, člen VV ČOV. Bývalý basketbalový reprezentant, trenér národního mužstva mužů a U20, Sparty, Prostějova, Nymburka. Byl členem realizačního týmu NBA Detroit Pistons v letních ligách. Opakovaně absolvoval Euroleague Basketball Institut. Certifikovaný lektor ČOV.

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Najít strategie pro řešení situací, které se nevyvíjejí dobře, a tyto momenty změnit. Stejnou ambici prezentují Královská hudební akademie i britští jachtaři.

FOTO: ARCHIV

UK mají tendenci překonávat sami sebe, hledat, co je možné, dříve, než zjistí, co je v jejich přístupu racionální. Týmy účastníci se jedné z největších regat America's Cup jsou závislé na počasí. Potřebují být připravené kdykoliv a za jakýchkoliv podmínek podat výkon na hraně možností. Tým využívá svého vlivu k tomu, aby během intenzivního období bylo wellbeing rozloženo co nejvíce. Cílem je spíše konvergence (sbližování) než poddajnost. Jachtaři Ineos jsou schopni porozumět jejich komplexnímu výkonnostnímu modelu, a proto se cítí šťastní a bezpečně, i když nějaký problém vystane.

Ať už se jedná o hudbu či plachtění nebo sport obecně, individuální přístup k těm, kteří podávají výkon, je nezbytný. Model jedna velikost pro všechny není

kvůli potenciálně odlišné interpretaci života a výkonnostním stresorům ideální. Proč?

Stresové situace ve snaze podat maximální výkon zažívá sice každý jednotlivec, ale většinou každý jinak. Je jednodušší jednat s konkrétním sportovcem o konkrétním záměru. Ještě efektivnější je tato spolupráce v momentě, když je po ruce někdo, kdo rozumí danému prostředí a individuálnímu kontextu se sportovcem či umělcem.

Na závěr mi dovoluť osobní komentář. Jako trenér jsem si kladl otázku: jak mohu optimálně rozvíjet každého hráče, a přitom udržet jeho výjimečnost? Teď si stejnou otázku kladu směrem k lidem v týmu, kteří se podílejí na rozvoji sportovního úseku. Došel jsem k závěru, že většina věcí se dá dělat na po-

dobných principech. Následující se mi osvědčily:

- neustále posouvat krátkodobé cíle, aby se lidé dostávali mimo svou komfortní zónu, jakmile předchozí úkol zvládnou
- pracovat systematicky
- stále vidět velký obraz a věci v něj spojovat
- pochopit & ocenit - vidět malé specifické, často rozdílné věci ve výkonnosti jednotlivce a zároveň velký obraz jeho budoucí kariéry
- optimalizovat vývoj ve smyslu poměru mezi tím, co jednotlivci musí udělat pro úspěch, a kam by se chtěl dostat
- formovat prostředí a komunikovat

Nedílnou součástí všech těchto principů je komunikace, mimo jiné na téma, co musí sportovec ještě zlepšit, aby se dostal na svůj osobní vrchol. □

Rovnost zbraní pro

Kdysi jsem na vlastní kůži zažil, kolik nutných procedur je nutné absolvovat, kolik výpovědí, kolik znaleckých posudků a vyjádření expertů je zapotřebí dříve, než se dospěje ke stanovisku při sporech ve sportovním prostředí. Takové spory řeší mj. poradní sbor ombudsmana ČOV, i když poslední slovo musí mít podle stanov sám pan ombudsman Alexander Károlyi. Kdo je vlastně Ombudsman ČOV?

TEXT: ZDENĚK HANÍK

ALEXANDER KÁROLYI

- ombudsman ČOV (od roku 2012), od letoška místopředseda Národní rady pro sport a předseda Rady expertů Antidopingového výboru ČR, bývalý předseda Disciplinární komise Českomoravského fotbalového svazu (1993-2009)

ZDENĚK HANÍK: „Jaké jsou typické spory ve sportovním prostředí a jaká je role ombudsmana?“

ALEXANDER KÁROLYI: „Odpověď nebude jednoznačná. Sporných agend je ve sportovním prostředí celá řada, ale nenazýval bych je typickými spory, protože jsou variabilní. Sportovní spolky nebo jednotlivci mě žádají o stanovisko nebo radu ve věcech aplikace a výkladu jejich Stanov, odvolacích řízení výkonných a odvolacích orgánů svazů, stížnosti na chování trenérů, rozhodčích či funkcionářů, v dopingových kauzách, v otázkách diskriminace, smluvních vztahů, výjimečně si stěžují i na sexuální obtěžování. Nezávislost ombudsmana je model, který máme ve sportu i v ČOV v tom smyslu, že je volen přímo plénem na šestileté období tak, jak je ombudsman státu, a že jeho volební období spadá mezi volební pléna, aby do procesu voleb do všech orgánů ČOV nebyl ombudsman zatažen. To znamená, že na naší úrovni jsme se, i z hlediska stanov, snažili vytvořit nezávislou sportovní pozici. Funkci ombudsmana mají právně ukotveny například národní olympijské výbory Německa, Kanady, Slovenska, USA či Argentiny.“

ZH: „Ve všech oborech se říká, že lidé reagují napřed emocionálně, poté racionálně, že emoce nás ovládají. Vy se jich dokážete zbavit?“

AK: „Snažím se, aby se mi to dařilo.“

ZH: „Musíte osm hodin denně fungovat bez emocí, nepromítne se to negativně do vašeho osobního života?“

AK: „Myslím si, že jak se snažím emoce eliminovat a bez jakýchkoliv sympatií a antipatií věci posuzovat, tak funguji i ve svém osobním životě. Nebo se o to alespoň snažím. Emoční pocity by měl člověk v mé pozici zpracovat v sobě a nedávat je navenek najevo, a už vůbec ne podle nich posuzovat jakoukoli spornou agendu.“

ZH: „Co když nějaký případ nemá řešení?“

AK: „Každý by měl mít řešení. Jestli nemá, tak jenom proto, že nikdo nechce ustoupit nebo uznat pravdu druhé nebo dokonce třetí strany. Pomůže jedině to, co vždycky: v případě ombudsmanského řízení se musí vyjednávat. Musí se komunikovat a věci krok za krokem posouvat.“

ZH: „Jakou šanci má ten, kdo se cítí poškozen?“

AK: „Může se obrátit na ombudsmana a ten by měl posoudit, jestli skutečně k nějakému poškození došlo. Jestli se třeba někdo cítí poškozen proto, že si myslí, že má na to, aby reprezentoval v Evropě, a trenér ho nenominuje, i takové případy jsem posuzoval. Tak toto klasické poškození určitě není. U kolektivních sportů je objektivní posouzení ještě obtížnější. Je třeba, aby svaz zachoval, rovnost zbraní pro všechny, například na začátku sezony nebo dva roky dopředu, podle toho, o jaký podnik se jedná (ME, OH), by měl sportovní spolek vyhlásit nominační kritéria. To znamená, že výkonný výbor na návrh trenérské rady, šéftrenéra atd.“

všechny

má definovat: pokud sportovec splní příslušná kritéria, tak tam bude. Dám hypotetický příklad: máš získat 300 bodů, ty je získáš, jiný získá 240 a je nominován. Ty se cítíš poškozen, tak řekneš: tady byla jasná kritéria, jak je to možné, pane ombudsmane? Víme, že Pepíček má vlivného tátu, který náš klub či spolek sponzoruje, v kvalifikaci ale neuspěl. Informace je potřeba ověřit. Vyžádat si stanoviska výkonného výboru, trenérské rady, mohu jednat s trenérem, s předsedou svazu, se sportovcem, abych to posoudil ze všech stran a celou věc zobjektivizoval.“

ZH: „To jde u individuálních sportů, u kolektivních je to dost problém?“

AK: „Jistě, u kolektivních sportů platí staré trenérské pravidlo, že trenér má jenom jedno právo: nominovat, nebo nenominovat. To je jeho věc. On nese svou kůži na trh a předseda svazu třeba řekne: Ty uděláš placku nebo postoupíš do čtvrtfinále, a pokud ne, tak jdeš! To znamená: Vyber si, koho chceš.“

ZH: „Dobře, ale vraťme se k těm 300 bodům...“

AK: „Svazových představitelů se (stále v hypotetické rovině) ptám: proč tedy vyhlášíte taková kritéria, když je potom nedodržíte? Proč nestanovíte, že se bude posuzovat variabilně v kontextu. Například, že je tento sportovec mladší a za rok je větší podnik, toto je jenom Světový pohár, proto jsme dali přednost mladšímu. I když měl jenom 240 bodů, a jeho starší konkurent 300.“

ZH: „To je logické, ale ono to často nejde změřit a je u takových sporů vždy víc proměnných.“

AK: „Ano, jsou věci, kde se věc může projednat, protože se to dá změřit, dohledat, nějakým způsobem zargumentovat. Ale i v kolektivních sportech může mít hráč pocit, že je poškozen. Pro mě je proto klíčové rozhodnutí hlavního trenéra, i když má asistenty, i když je tam trenérská rada, sportovní ředitel. Někdy nominace posuzuje či dodatečně schvaluje i výkonný výbor. Je to velmi specifické a citlivé.“

ZH: „A jiné případy, kdy se hráč cítí poškozen?“

AK: „Někteří sportovci si stěžují na vulgární projevy trenérů vůči nim. A na druhé straně říkají: On je jinak skvělý trenér, ale to, jak se baví s námi, je hrůza. Jedná se bohužel často o mládežnické sportovce a rodiče mi následně píšou. Poškozený samozřejmě má šanci, a už jenom fakt, že se jedná o osobní pocit, někdy navíc získaný neveřejně, celou věc komplikuje. Často však pomůže už skutečnost, že se tím vůbec někdo zabývá.“

ZH: „Fotbal je stát ve státě, řídí ho mocní bossové. Jak se v tom dá fungovat?“

AK: „Předsedou fotbalové disciplinárky jsem se stal v roce 1988, rok před revolucí, a udělali jsme průlomové rozhodnutí. Prosadil jsem na tehdejším předsednictvu, že disciplinárního řízení se mohou zúčastnit novináři, že v průběhu celého řízení mohou být přítomni. Až do okamžiku, kdy budeme kauzu

ZDENĚK HANÍK

- zakladatel Unie profesionálních trenérů při ČOV
- bývalý kouč volejbalových reprezentací mužů Česka a Rakouska
- současný místopředseda ČOV

rozebírat a následně hlasovat. Okamžitě po projednání jednotlivých kauz jsme zavolali všechny provinilce a zástupce klubů, včetně novinářů, dovnitř, vyhlásili jsme rozhodnutí a hned následovala tisková konference. Předtím byly dveře do zasedací místnosti zavřené a novináři byli venku. Tím chci říct, že celková transparentnost disciplinárních řízení za přímé účasti novinářů výrazně ovlivnila objektivitu disciplinární činnosti, včetně veřejné informovanosti, a ve specifických podmínkách fotbalu napomohla výrazně k jeho objektivní prezentaci. Po mém odchodu z funkce předsedy v roce 2009 se dveře disciplinárního opěť zavřely.“

ZH: „Vytvářely na vás strany tlak?“

AK: „Přímo určitě ne, ale třeba zavolali v neděli večer, když byl někdo z jejich týmu vyloučen. Ptali se: Jak to vidíte, pane doktore, jaké jsou za to taxy, jaké je rozmezí, co se může stát? Tedy jenom obecné dotazy kolem, a to ještě výjimečně. Navíc jsme ve složitějších kauzách a důkazně náročných věcech často používali soudní znalce. Třeba na extremismus, odezírání řeči nebo i soudního grafologa. Například si hráč stěžoval, že mu protihráč na place řekl a to, a bylo to vulgární. Většinou byli uráženi rozhodčí, ale v sezoně 1994/95 při duelu Slavie s Plzní poslal hlavní rozhodčí Patrika Bergra, hráče Slavie, kamsi, uvedl konkrétní část lidského těla. Z podnětu Slavie a komise rozhodčích jsme kauzu projednali na disciplinární, vyžádali si zmíněný znalecký posudek soudního znalce na odezírání řeči a ten na základě televizního záznamu předmětnou stížnost posoudil. Rozhodčí byl potrestán zákazem výkonu funkce na dva měsíce nepodmíněně.“

ZH: „Dostal jste se někdy pod pořádný tlak?“

AK: „V profesionálním fotbale a v jeho disciplinárním řízení jste pod tlakem neustále, i když se nic neděje. Proto je základem kvalitní disciplinární řád, ale samozřejmě i Stanovy a další fotbalové normy. Existovaly případy, kdy jsem si vyžádal návštěvu v televizním studiu na Kavčích horách, kde jsem měl možnost podívat se na televizní záznamy z různých úhlů. Tlak klubů, sportovní veřejnosti a médií byl samozřejmě vždycky a je to logické, protože fotbal je společenským fenoménem, je celosvětový, točí se v něm nejvíc peněz.

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

VZKAZ OD A. KÁROLYIHO

„STARÁ MOUDROST PRAVÍ, ŽE ÚSUDEK JE MOŽNÉ VYVRÁTIT, ALE PŘEDSUDEK NIKOLIV.“

VZKAZ OD ZDEŇKA HANÍKA

„SPORT JE KONFRONTACE. PŘI TOM NĚKDY LÉTAJÍ TRÍSKY. SNAŽTE SE ZŮSTAT DŽENTLMENY, A KDYŽ UŽ VZNIKNE SPOR, ŘEŠTE HO VE ‚VLASTNÍM DOMĚ‘. NEPERTE ŠPINAVÉ PRÁDLO MIMO. ČASTO SE NA TOM TOTIŽ PŘIŽIVÍ LIDÉ, KTERÍ NEMAJÍ ANI TUCHY, O CO JDE, NEBO DOKONCE NEMAJÍ ČISTÉ ÚMYSLY.“

Ale tlaku je potřeba se naučit odolávat. Nescházel jsem se s představiteli jednotlivých klubů, do VIPů jsem chodil zcela výjimečně. Když vezmu největší korupční kauzy v roce 2004, těm jsem se věnoval přes 1200 hodin, byl jsem za ten rok asi 8000x medializován, lítaly v tom velké kluby, významní představitelé. Tlak byl enormní, především ten mediální, společenský, obnášel i spolupráci s policejními útvary pro odhalování korupce a finanční

kriminality, se státními zástupci, novináři, kluby, s veřejností, s médii. Byl to mimořádný kolotoč. Tlak totiž nemusí existovat pouze v tom smyslu, že by vás někdo tlačil, aby to dopadlo takto a takto. Ke mně si to prakticky nikdo nedovolil.“

ZH: „Litujete nějakých svých rozhodnutí?“

AK: „Zcela jednoznačně: nelituji. Byl jsem 31 let členem disciplinárních komisí v našem největším sportu a osm let jsem ombudsmanem. Disciplinární komise byla sedmičlenná. Noviny psaly Károlyiho disciplinární, Károlyiho tribunál, ale rozhodovalo sedm rovnocenných hlasů. Byli v ní dva soudci, jeden advokát, jeden notář a další zkušení kolegové z fotbalového disciplinárního prostředí. Bral jsem si slovo schválně až jako poslední, protože jsem chtěl slyšet především jejich názory. Byla to velmi kvalifikovaná a zkušená disciplinární, na kterou jsem spoléhal.“

ZH: „A lítost v roli ombudsmana?“

AK: „Jak víte, mám Poradní sbor ombudsmana. Jsou tam olympijští vítězové Martin Doktor a Kateřina Neumannová, jeho členkou byla i Věra Čáslavská. A jsou tam experti z oblasti sportovní legislativy, na daňovou problematiku, mediální poradci nebo lidé z ekonomického světa. Jako předseda disciplinární komise jsem neskončil u soudu v tom smyslu, že by soud rozhodl v neprospěch fotbalu v souvislosti s naším rozhodnutím. A totéž platí pro ČOV a roli ombudsmana. A na tom mají zásluhu i moji kolegové z Poradního sboru.“

ZPÁTKY DO FORMY

...ŠIROKÁ NABÍDKA PRODUKTŮ
PRO MILOVNÍKY FITNESS V DECATHLONU

Správné oblečení a vybavení vám pomůže zlepšit výkon, ale navíc pro vás máme pár rad, jak vylepšit samotný trénink. Zkuste zapojit multifunkční pohyby. Posílíte tak více svalových partií najednou a stihnete procvičit v jeden trénink celé tělo. Nebo můžete do tréninku zapojit takzvané supersérie, které dají svalům ještě více zabrat. Podstatou je přejít zjednoho cviku ihned na druhý, bez pauzy. Tyto techniky pomáhají svalovému růstu, pálení tuků a šetří váš čas.

PÁNSKÉ FITNESS TRIČKO FTS 500 DOMYOS

Prodyšný materiál odvádějící vlhkost a udrží vás v suchu. 379 Kč

PÁNSKÉ FITNESS KRAČASY FST 500 DOMYOS

Funkční, pružné a stylové kračasy pro náročné uživatele. Materiál odvádí pot a rychle schne. Vyrobené z recyklovaného polyesteru. 379 Kč

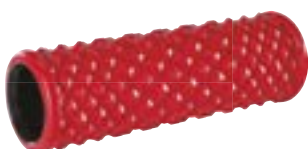
UNIVERZÁLNÍ ÚCHOPY PUSH UP WHEEL DOMYOS

Úchopy s 3 oddělitelným prvky umožňují multifunkční využití díky kterému procvičíte celé tělo. 349 Kč

RUKAVICE NA POSILOVÁNÍ 500 DOMYOS

Rukavice poskytují pohodlí a zajišťují snazší uchopení těžkých zátěží při posilování. 249 Kč

MASÁŽNÍ VÁLEČEK MOBILITY ROLLER SOFT DOMYOS

Ideální na rozehrání svalů při kruhovém tréninku. 399 Kč

PÁNSKÉ BOTY NA FITNESS 920 DOMYOS

Dokonalé tlumení zaručí pěnová mezipodešev. Postranní výztuhy dokonale zpevňují nohu. 1 299 Kč

KRÁSKA S VELKÝMI PŘEDNOSTMI*

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

* v roce 1961, ŠKODA OCTAVIA COMBI

ŠKODA AUTO vždy ráda překvapovala svým nadstandardním prostorem.

Karosářská varianta combi vozu ŠKODA OCTAVIA těšila zákazníky především svým velkorysým vnitřním prostorem. Jinak tomu není ani dnes. Současný model s totožným názvem disponuje největším zavazadlovým prostorem ve své třídě, který má objem 640 l.

Díky vám se již 125 let posouváme kupředu.

125 | **ŠKODA AUTO**
LET

Více historie zde: